

Pedagogisch Werkboek

Sociaal Werk Ameland

Kinderopvang Eb en Vloed
Peuteropvang Ons Hol
Peuteropvang de Toel

2024

Inhoudsopgave

Inleiding	5
1. Pedagogische doelstelling en visie.....	6
2. Pedagogisch beleid.....	7
2.1. Sociaal-emotionele ontwikkeling	7
2.2. De ontwikkeling van kinderen	10
2.3. Normen en waarden.....	12
2.4. Omgaan met zieke kinderen	13
2.5. Observatiesysteem KIJK!	13
2.6. Overdracht naar basisonderwijs.....	14
2.7. Scholing taken stagiaires en beroepskrachten in opleiding.....	14
2.8. Opleiding en bijscholing.....	15
2.9. Erkend leerbedrijf.....	15
3. Plaatsing	16
3.1. Groepsindeling en personeel	16
3.2. Intakegesprek	19
3.3. Ouderbetrokkenheid	19
3.4. Peuterplusgroep	19
3.5. Vier ogenbeleid	20
3.6. Achterwachtregeling.....	21
3.7. BKR 3 uren regeling en emotionele veiligheid.....	21
3.8. Wanneer opvang.....	22
3.9. Afspraken halen en brengen	23
3.10. Mentor.....	23
4. Voorschoolse Educatie	24
4.1. Wat is voorschoolse educatie.....	24
4.2. Visie op voorschoolse educatie.....	25
4.3. Ontwikkelingsstimulering	25
4.4. Volgen van de ontwikkeling en afstemming van het aanbod	26
4.5. Ouderbetrokkenheid	26
4.6. Inrichting ruimte	26
4.7. Aansluiting en overgang vroegschoolse educatie	27
4.8. Aantal uren voorschoolse educatie	27
4.9. Evaluatie aanvullende onderwerpen voorschoolse educatie.....	27
4.10. Verhouding beroepskracht-kindratio	28
4.11. Beroepskwalificaties	28

5.	KDV: De dagelijkse gang van zaken.....	29
5.1.	Dagindeling KDV/BSO	29
5.2.	Speelruimte en speelgoed	29
5.3.	Eten en drinken	30
5.4.	Kinderen en persoonlijke hygiëne	30
5.5.	Slapen en Veilig slapen	30
5.6.	Uitstapjes.....	33
5.7.	Trakteren	33
5.8.	Diëten en allergieën	33
6.	Peuteropvang	34
6.1.	Dagindeling	34
6.2.	Voorspelbaarheid en groepsregels	34
6.3.	Activiteiten buiten de groep.....	35
6.4.	Afspraken over de buitenruimte	36
7.	BSO	37
7.1.	Pedagogisch beleid BSO	37
7.2.	Groepssamenstelling	37
7.3.	Oudergesprekken	37
7.4.	Buitenspeelplaats	38
8.	Ouders en verzorgers	39
8.1.	Intakegesprek en observatiesysteem	39
8.2.	Samenwerken	39
8.3.	Locatie specifieke onderwerpen	40
8.4.	Schriftelijke informatie	40
8.5.	Oudercommissie KDV, Peuteropvang en BSO.....	40
8.6.	Ouderbijeenkomsten.....	40
8.7.	Klachtenregeling SKK/Geschillencommissie.....	40
8.8.	Recht op privacy.....	41
8.9.	AVG	41
8.10.	Indeling ruimtes	41
8.11.	Werken met hoeken.....	41
8.12.	Meldcode Kindermishandeling	41
8.13.	Verwijsindex	42
8.14.	Beleid veiligheid en gezondheid (Risiko en inventarisatie)	42
8.15.	Energieverbruik kinderopvang	42
8.16.	Hitteplan.....	42

9. Organisatie	43
10. Pedagogische coaching	44
11. Tot slot.....	45
Bijlage 2 Sociale kaart.....	46
Bijlage 3 Protocol: Taken en verantwoordelijkheden van stagiaires.....	47
Bijlage 4 Plannings- en registratiedocumenten VE.....	52
Bijlage 5 Berekening aantal uur VE.....	56
Bijlage 6 Veilig slapen	57

Inleiding

In dit pedagogisch werkboek staan specifieke onderwerpen betreffende de opvangsoorten binnen Sociaal Werk Ameland (SWA): Peuteropvang, Kinderdagopvang (KDV) en Buitenschoolse Opvang (BSO).

Het pedagogisch werkboek is het pedagogisch kader voor de opvang. In het pedagogisch werkboek vindt u de visie, hoe Sociaal Werk is opgebouwd en hoe wij willen werken en omgaan met kinderen.

Wij staan vermeld in het landelijk Register. Deze erkenning betekent dat wij voldoen aan de wettelijk kwaliteitseisen.

U kunt ons vinden onder: Sociaal Werk Ameland onder KvK-nummer; 41001703

Juli 2024

1. Pedagogische doelstelling en visie

De doelstelling zoals die is vastgesteld in de statuten van de Kinderopvang luidt als volgt:

- Het bevorderen van de ontwikkeling van kinderen door hen in groepsverband samen te brengen onder deskundige begeleiding;
- Zorgen voor thuisbasis voor kinderen;
- Het bevorderen van de ontmoeting en ontplooiing gedurende minimaal één tot twee dagdelen per (school-)week;
- Vaste gezichtscriterium;
- Mentorschap is gewaarborgd. Zo weinig mogelijk wisseling van pedagogisch medewerkers;
- Gebruik maken van de omgeving. Zoveel mogelijk buiten activiteiten.

Het behalen van deze doelstelling kan vanuit verschillende oogpunten gerealiseerd worden. Er wordt gezorgd dat kinderen waardevolle ontmoetingen met elkaar hebben en dat de interacties en samen-spel worden gestimuleerd. Kinderen leren van elkaar door betekenisvol spel. Een kind kan de eigen, unieke eigenheid daardoor ontdekken en ontwikkelen.

Er wordt uitgegaan van het oogpunt dat ieder kind uniek is, waarbij zijn of haar ontwikkeling verloopt in fasen die gevoelige perioden kent. Daarbij is een kind van nature actief en heeft de drang om op ontdekking uit te gaan en alles zelf te willen doen. Een kind beschikt over innerlijke krachten, een sterke drijfveer is de drang naar zelfstandigheid. De pedagogisch medewerkers zullen de kinderen ondersteunen en prikkelen in deze fasen, dit leidt tot ontwikkelingsstimulering.

Er wordt een dagelijkse structuur aangeboden in een ontspannen, huiselijke sfeer op alle groepen. Dit wordt gedaan aan de hand van een vast dagritme. Een vast dagritme biedt structuur en houvast voor de kinderen.

Op de ochtend van de peuteropvang worden de kinderen gestimuleerd om actief deel te nemen aan de passende activiteiten die geboden worden vanuit de methode Uk en Puk. Ook op het KDV en op de BSO worden activiteiten aangeboden vanuit Uk en Puk, zodat er een doorgaande lijn is tussen de opvangsoorten.

De omgeving moet prikkels bieden zodat het kind zelf op verkenning gaat. Een 'goed voorbereide omgeving' komt tegemoet aan de behoefte en activiteit van een kind en nodigt het daardoor uit tot verkenning en onderzoeken en geeft het kind de kans om in vrijheid te experimenteren. Een pedagogisch medewerker moet goed observeren en inspelen op de behoefte en interesse die het kind aan-geeft. Bijzonderheden in de ontwikkeling worden door de pedagogisch medewerker gesignaleerd en met de ouders besproken en waar nodig kan er actie worden ondernomen.

Ons team bestaat uit vaste medewerkers en drie vaste invalkrachten. Ieder kind heeft zijn eigen mentor en wordt voor aanvang Van de opvang bekend gemaakt aan de ouders. Bij de start van de opvang is er een intakegesprek met de ouders over het kind en of er bijzonderheden rondom het kind zijn. De mentor is voor ouders het eerste aanspreekpunt rondom de opvang en ontwikkeling van het kind. De mentor volgt het kind in de dagelijkse omgang en in de ontwikkeling. Zij deelt haar bevin-dingen met ouders en de overige teamleden.

2. Pedagogisch beleid

Vertaling naar de praktijk van kinderopvang en BSO Eb en Vloed, peuteropvang Ons Hol en peuteropvang De Toel.

2.1. Sociaal-emotionele ontwikkeling

In de groep kan het kind relaties opbouwen met andere kinderen. In de omgang met andere kinderen wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling gestimuleerd. Het kind leert omgaan met anderen en ziet wat zijn gedrag voor invloed heeft op hen. Het kind leert om te gaan met zijn eigen boosheid, verdriet en blijdschap, maar ook met de boosheid, verdriet en blijdschap van anderen (emoties). Hier hebben de kinderen de mogelijkheid om samen te spelen met andere kinderen. Maar ook doet het kind sociale vaardigheden op door bijvoorbeeld te helpen met opruimen, het delen van speelgoed, het samen eten, leren wachten en het samen vieren van een feestje.

De pedagogisch medewerkers verwelkomen het kind met het benoemen van de naam en maken bij binnenkomst bewust contact met ieder kind. Het kind voelt zich daardoor gehoord en gezien enervaart de veiligheid van de pedagogisch medewerker.

2.1.1. Groepsruimte

De ruimte prikkelt het kind, zodat het zelf op verkenning gaat. Het meubilair is aangepast aan kinderniveau en er is meubilair op kinderhoogte. Alles ziet er goed verzorgd uit en alles heeft een vaste plek. Er zijn verschillende hoekjes ingericht. Het kind moet er zich veilig kunnen voelen. De werkstukken van de kinderen zijn overal uitgestald. De beide gebouwen waar de kinderopvang en peuteropvang zijn gehuisvest zijn volledig rookvrij. Er is voor alle leeftijden spel en ontwikkelingsmateriaal. Duplo, spellen, fietsen, steppen, enz.

2.1.2. Spelmateriaal

Het spelmateriaal waarmee wordt gewerkt staat uitnodigend in lage open kasten, en past bij de ontwikkelingsfase van het kind. Er is veel materiaal om de zintuigen te prikkelen en elk materiaal heeft een specifiek doel. Bij de keuze van het spelmateriaal wordt aandacht besteed aan de verschillende ontwikkelingsaspecten, grove en fijne motoriek zoals fietsen, klimmen, rennen en tekenen, kralen rijgen en duplo. Materiaal dat kapot, of niet meer compleet is, wordt gerepareerd of verwijderd en vervangen door nieuw spelmateriaal. Verf, lijm, scharen en klei staan in een gesloten kast.

2.1.3. Interactievaardigheden

Er wordt voor gezorgd dat het kind zich emotioneel veilig kan voelen. In het dagelijkse taalgebruik wordt gezegd dat het kind het naar zijn zin heeft en lekker in zijn vel zit. Dit zorgt er niet alleen voor dat het kind zich prettig voelt, het is ook een voorwaarde voor het kind om zich verder te kunnen ontwikkelen. Dit geldt voor de kinderen die de opvang bezoeken, gebruik maken van de BSO en de peuters op de peuteropvang.

Om dit te kunnen bereiken werken de pedagogisch medewerkers werken onder andere aan de hand van de zes interactievaardigheden:

Respect voor de autonomie

Het wordt als belangrijk gevonden dat er op de kinderdagopvang, peuteropvang en de BSO een ongedwongen, vrije sfeer is. Kinderen mogen daarom zelf invulling geven aan wat ze willen doen en met wie. De kinderen doen zoveel mogelijk wat ze zelf al kunnen. De pedagogisch medewerker probeert zoveel mogelijk hiervan op de hoogte te zijn van wat een kind al kan, en waar eventueel nog hulp geboden is. Denk hierbij aan dagelijkse handelingen zoals het strikken van schoenveters, het dichtritsen van de jas, maar ook het leren fietsen of bouwen met constructiemateriaal. Door het kind te stimuleren, aan te moedigen, samen naar oplossingen te zoeken en te complimenteren.

Wanneer het niet goed gaat, wordt het kind te geholpen. Dit stimuleert het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid van het kind.

Er zijn verschillende ruimtes ingericht waar de kinderen zich even kunnen terugtrekken (alleen of met een klein groepje kinderen). Kinderen kunnen er zelf voor kiezen of ze in of juist uit het zicht van de pedagogisch medewerkers gaan spelen. Door dit zelf te kunnen bepalen, ontstaat er een veilig gevoel. Toch is niet alles helemaal vrijblijvend. Er is een zekere mate van structuur (regels, regelmaat (dag-ritme) en gewoontes), omdat dit de kinderen duidelijkheid biedt. Het kind weet waar het aan toe is en wat hem te wachten staat. Het herkenbare, terugkerende geeft een gevoel van veiligheid en vertrouwen en bij jonge kinderen een tijdsgevoel waardoor de dag overzichtelijk wordt. Als een kind behoefte heeft aan aangeboden activiteiten, kan de pedagogisch medewerker een aantal activiteiten aanbieden, waaruit het kind zelf kan kiezen. Op deze manier kan het kind toch zelf bepalen wat het dan gaat doen.

Sensitieve responsiviteit

Om een relatie op te kunnen bouwen tussen een kind en een pedagogisch medewerker is het belangrijk dat er regelmatig onderling contact is. Dit begint bij de kennismaking van het kind met de groep en de pedagogisch medewerkers. Een nieuw kind krijgt extra persoonlijke aandacht, zodat hij of zij zich snel thuis zal voelen bij ons. Er wordt serieus omgegaan met de emoties van kinderen. Hierdoor leren de pedagogisch medewerkers het kind beter kennen en het geven zij het kind een gevoel van veiligheid. Het kind wordt geaccepteerd in het uiten van zijn blijheid, geluk, angst, boosheid, tevredenheid (enz.) en leert met die emoties om te gaan. Kinderen worden geleerd zijn of haar emoties te kunnen uiten zonder anderen te kwetsen of pijn te doen door actief te luisteren naar het kind en op een passende wijze te reageren op het kind.

Praten en uitleggen

De pedagogisch medewerkers houden altijd in de gaten of alle kinderen zich veilig voelen, zonder 'last' te hebben van andere kinderen. Als een kind iets aan het vertellen is in de groep, krijgt het hiervoor ook de ruimte, en zorgen de pedagogisch medewerkers ervoor dat het kind niet gestoord wordt in zijn verhaal. De pedagogisch medewerkers zullen dingen uitleggen aan de kinderen en door te praten over bepaalde zaken, voelen de kinderen zich veilig.

Ontwikkelingsstimulering

Kinderen worden gestimuleerd in hun persoonlijke competenties. Met de vier verschillende ontwikkelingsgebieden (motorisch, cognitief, taal en creatief) in gedachten, bieden de pedagogisch medewerkers activiteiten of nieuw speelmateriaal aan, waarmee kinderen de kans krijgen om zich verder te ontwikkelen. Naast dat er geplande activiteiten worden aangeboden, grijpen de pedagogisch medewerkers ongeplande leermomenten die zich voordoen aan, zoals tijdens een eetmoment (praten over eten nadat één van de kinderen vraagt wat dat rode in het eten is). Binnen het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen stemmen de pedagogisch medewerkers af op de verschillende ontwikkelingsniveaus waarin de kinderen zich bevinden en kijken daarbij in hoeverre het kind er de aandacht voor heeft.

Begeleiden van interacties

Naast dat de pedagogisch medewerkers in contact zijn met de kinderen, zijn kinderen onderling ook in contact met elkaar. Het omgaan met andere leeftijdsgenootjes is een belangrijke manier om sociale competenties te ontwikkelen. Hieronder wordt onder andere verstaan; zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. Dit geeft kinderen kansen zich te ontwikkelen als personen die goed functioneren in de samenleving.

Hierbij doen kinderen allerlei positieve en negatieve ervaringen op, die weer hun uitwerking hebben op de ontwikkeling van de kinderen en het gevoel van welbevinden. De pedagogisch medewerkers hebben dan ook de belangrijke taak om de interacties tussen kinderen te begeleiden en daarin met name de positieve interacties te bevorderen.

Dat kunnen zij doen door positieve interacties op te merken en te benoemen en kinderen ook in de gelegenheid te brengen om met elkaar in interactie komen, zodat positieve interacties kunnen ontstaan. Uiteraard worden negatieve interacties niet genegeerd, maar hier wordt juist op gereageerd door middel van de interactievaardigheid praten en uitleggen en grenzen stellen.

Er wordt aan de hand van de volgende punten gewerkt aan het begeleiden van interacties;

- In de dagelijkse omgang is het noodzakelijk kinderen te stimuleren samen te spelen, te delen, op elkaar te wachten en samen op te ruimen. Dit wordt gestimuleerd door de kinderen elkaar te laten helpen, bijvoorbeeld door hen samen een taak te geven. De oudere kinderen worden gestimuleerd door samen een activiteit te organiseren.
- Om alles zo goed mogelijk te laten verlopen zijn er verschillende regels, welke zoveel mogelijk met en door de kinderen gemaakt zijn. Wanneer een kind zich niet aan de regels houdt kunnen de pedagogisch medewerkers hierop inspelen en het betreffende kind aanspreken.
- Wanneer kinderen onderling “onigheid” hebben, wordt er niet direct ingegrepen. Als de kinderen er niet zelf uitkomen, dan zal de pedagogisch medewerker een bemiddelende rol spelen. Samen met de kinderen wordt er naar een compromis gezocht, waarbij het streven is hen uit te leggen wat wel en niet aanvaardbaar is, en hoe je in die situatie rekening kan houden met elkaar.
- Er is voldoende spelmateriaal aanwezig dat de sociale competentie van de kinderen stimuleert.
- Buitenspeelgoed als een voetbal en een springtouw zorgt ervoor dat er interacties tussen de kinderen plaatsvindt. Binnen zijn er verschillende spelletjes die de kinderen samen kunnen doen. Deze spellen leren de kinderen op hun beurt te wachten, omgaan met winnen en verliezen.
- Samen dansen, kring spelletjes en verstop spelletjes zijn ook altijd erg favoriet bij de kinderen. Hierbij leren kinderen ook rekening te houden met elkaar.

Structureren en grenzen stellen

De pedagogisch medewerkers maken duidelijk aan de kinderen van er van hen wordt verwacht en dat ervoor gezorgd wordt dat kinderen zich hieraan houden. Dit doen pedagogisch medewerkers door op een consequente en respectvolle wijze grenzen te stellen. Op deze manier voelen kinderen zich veilig doordat zij weten waar zij aan toe zijn, inzichtelijk hebben wat er gebeuren gaat en weten wat er van hen verwacht wordt. Door middel van het stellen van grenzen worden kinderen geholpen om zich waarden en normen eigen te maken en worden zij gestimuleerd in hun gewetensontwikkeling.

Kenmerken kinderopvang:

Oudercontact

Het contact met de ouders/verzorgers van het kind is erg belangrijk. Op die manier leer je het kind kennen zoals het thuis is en kun je met het kind over de thuissituatie praten. Het geeft het kind een veilig gevoel dat je zijn ouders/verzorgers kent. Door de kleine gemeenschap is er vaak een breed beeld van de familie en/of kennissen omtrent het kind.

Door de kleinschaligheid van Eb en Vloed ken je elkaar bijna allemaal wel. Doordat er een deel van de thuissituatie al duidelijk is, wordt er snel begrepen wat een kind probeert te zeggen. Van de kinderen is er dus al veel informatie van thuis en zijn de pedagogisch medewerkers al snel in staat een gesprekje aan te gaan met de kinderen. De ouders houden de pedagogisch medewerkers op de hoogte van wat er thuis gebeurt, waardoor de pedagogisch medewerkers zich kunnen inleven in de belevingswereld rondom het kind.

Voorschoolse opvang

Kinderen die samen met hun broertje of zusje gebracht worden voor het kinderdagverblijf mogen nog even bij hun kleinere broertje of zusje blijven. De kinderen mogen vrij spelen en de pedagogisch medewerker zorgen dat ze om 8.30 uur keurig en veilig op school zijn.

Tussen schoolse opvang

De kinderen worden gehaald van de basisschool en eten op de groep. Kunnen na het eten nog spelen en worden terug naar school gebracht. Het eten en drinken wordt op de groep verzorgd.

Naschoolse opvang

De kinderen worden gehaald van de basisschool. Dan aan tafel wat drinken en eten. De kinderen kennen de andere kinderen van school. Bij mooi weer kan het ook voorkomen dat het drinken wordt meegenomen bij het halen van de kinderen en eerst nog even in de speeltuin spelen voordat er teruggaan wordt naar Eb en Vloed.

Vakantieopvang

De kinderen worden gebracht naar Eb en Vloed. Alle kinderen zijn voor 9.00 uur binnen zodat het dagprogramma op tijd kan beginnen. Via de nieuwsbrief of het mededelingenbord worden de ouders op de hoogte gehouden wat er in de vakanties wordt gedaan.

2.2. De ontwikkeling van kinderen

2.2.1. Lichamelijke ontwikkeling (motoriek)

In de leeftijdsfase van 0 tot 4 jaar maakt een kind een grote ontwikkeling door in de motoriek. Hierbij is onderscheid te maken in de grove en de fijne motoriek. De grove motoriek wordt gestimuleerd door het aanbieden van uitdagende spelmogelijkheden passend bij de leeftijd van de kinderen. Door het spelen leren kinderen hun eigen mogelijkheden kennen. Klauteren, klimmen en springen zijn zulke activiteiten. Ook het samen dansen op muziek is een activiteit die de grove motoriek stimuleert. Tijdens de wandelingen en het bezoek aan speeltuintjes merk je dat kinderen ineens sprongen maken in hun ontwikkeling, ze leren en zien veel van elkaar en proberen dat ook na te doen. Een balspel vinden bijna alle kinderen erg leuk om te doen, en bij de peuters merk je al snel hoe trots ze zijn dat ze een bal kunnen vangen.

De fijne motoriek heeft betrekking op kleine bewegingen die coördinatie tussen ogen en handen vereist. Een baby gaat naar voorwerpen grijpen, pakken, en gaat iets in de mond stoppen. Aan baby's wordt regelmatig andere speeltjes aangeboden en ze worden uitgedaagd als ze bijvoorbeeld op de grond liggen te spelen. Tijdens de individuele momenten worden de baby's gestimuleerd en ondersteund. Voor de peuters is het maken van puzzels, tekenen en knutselen een activiteit die de ontwikkeling stimuleert, dit wordt dan ook met regelmaat gedaan.

In de leeftijdsfase van 4 t/m 12 jaar stimuleren de pedagogisch medewerkers de motoriek vooral door de kinderen te laten bewegen en buiten te spelen. Hierbij worden er passende activiteiten gezocht bij de ontwikkelingsfase van het kind, zodat het uitgedaagd blijft. Door de aansluiting en uitdaging wordt het kind gestimuleerd in zijn of haar ontwikkeling. Als de groep het toelaat worden bijvoorbeeld ook graag een speeltuin bezocht om te klimmen en te klauteren.

2.2.2. Taalvaardigheid stimuleren

Voorlees coördinator

Er zijn 2 pm-ers opgeleid tot voorlees coördinator. Op elke locatie is er 1.

Zij verzorgen de bieb-kast voor de kinderen en ouders. Deze boeken mogen mee naar huis. Net zoals in een gewone bieb. Ieder jaar is hier een opfrisdag van.

Taal is een belangrijk middel om elkaar en de wereld te begrijpen. Er wordt veel aandacht besteed aan de taalontwikkeling, ook wordt er zo veel mogelijk op de taaluitingen van het kind gereageerd. Daarbij wordt maximaal aangesloten bij de belevingswereld en persoonlijke emoties van de kinderen. Belangrijk hierbij is dat er niet in 'brabbeltaal' teruggesproken of nagepraat wordt. Tijdens het fruit eten zijn er altijd gesprekjes, kinderen leren veel van elkaar, er wordt op gelet dat dan ook de wat

stillere kinderen ook aan de beurt komen om iets te kunnen zeggen, anders vallen deze kinderen weg in de groep.

Er is een boekenkast waar de kinderen zelf gebruik van mogen maken, de kinderen vinden het leuk om zelf in een boekje te kijken. Het is mooi om te zien dat grotere kinderen proberen om zelf hun verhaaltje over te dragen aan kleinere kinderen. Zingen met de kinderen is bijvoorbeeld een belangrijke activiteit om de taalontwikkeling te stimuleren en dat wordt daarom dan ook dagelijks gedaan. Verhalen voorlezen is ook een manier om taal te stimuleren. De kinderen worden actief meegenomen en betrokken bij het verhaal. Soms gaan de kinderen zo op in hun eigen verhalen, zodat het boek weggelegd kan worden. Er wordt gebruik gemaakt van interactief voorlezen.

Tijdens een wandeling zijn er veel dingen te zien waarover gesproken kan worden; postbode op de fiets, een schilder op een hoge trap, rode bloemen maar ook gele. Waarom mensen op de stoep lopen en mogen de auto's op de weg? Door open vragen te stellen worden kinderen gestimuleerd om zinnen te maken.

2.2.3. Creatieve ontwikkeling

Het is belangrijk dat de fantasie van een kind tot zijn recht komt en creativiteit in de brede zin wordt aangemoedigd. Dus ook creatief denken. Creatieve vaardigheden zijn belangrijk voor een kind. Creativiteit vergroot het probleemoplossend vermogen van het kind. Om de creatieve ontwikkeling te stimuleren wordt er gewerkt met allerlei soorten materialen (waterlijm, verf, klei, papier, potloden, krijtjes). Kinderen beleven erg veel plezier aan het knutselen. De kinderen dragen tijdens deze activiteiten een verfschort, maar ook dan kan er wel eens iets misgaan met de kleding. Er wordt daarom aan ouders gevraagd om de kinderen kleding aan te geven die goed te wassen is en waarin kinderen vrij kunnen spelen en knutselen. Vies worden hoort bij de ontwikkeling en beleving van kinderen.

Kinderen vanaf ongeveer 3 jaar worden gestimuleerd om bepaalde opdrachten of kleine klusjes te doen. Dit als een vorm van voorbereiding op de basisschool. Daarnaast wordt de creatieve ontwikkeling ook gestimuleerd door creatief spel. Hiervoor zijn gevarieerde materialen beschikbaar (bijvoorbeeld keukenspeelgoed, kindergereedschap, poppen en diverse bouwmaterialen). De kinderen kunnen hiermee rollenspellen uitspelen, wat bevorderend is voor de creatieve ontwikkeling.

2.2.4. Ontwikkeling van identiteit en zelfvertrouwen

Het is belangrijk dat kinderen de mogelijkheid krijgen persoonlijkheidskenmerken als zelfstandigheid, zelfredzaamheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit te ontwikkelen. Dit stelt hen namelijk in staat allerlei typen problemen adequaat aan te pakken, en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. In principe gebeurt het ontwikkelen van de persoonlijke competentie vanuit het kind zelf, door spel en door het ontdekken van de wereld om hem heen. Het is belangrijk kinderen te stimuleren dingen zelf te doen om ze op die manier te laten ervaren dat ze veel dingen al zelf kunnen. Dit geeft het kind zelfvertrouwen en kan een kans zijn tot verdere ontwikkeling. Het hebben van zelfvertrouwen is erg belangrijk. Een kind met zelfvertrouwen kan voor zichzelf opkomen, kan zelfstandig en onafhankelijk zijn. Het kind durft om hulp te vragen en is niet bang om fouten te maken.

Het zelfvertrouwen wordt gestimuleerd door onder andere de volgende manieren;

- Het kind zoveel mogelijk dingen laten doen. De pedagogisch medewerker probeert zoveel mogelijk hiervan op de hoogte te zijn van wat een kind al kan, en waar eventueel nog hulp geboden is. Denk hierbij aan dagelijkse handelingen zoals het strikken van schoenveters, het dichtritsen van de jas, maar ook het leren fietsen of bouwen met constructiemateriaal. Door het kind te stimuleren, aan te moedigen of samen naar oplossingen te zoeken. Wanneer het niet goed gaat, wordt het kind uiteraard geholpen. Dit stimuleert het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid van het kind.

- Ook bij onderlinge ruzies wordt er niet direct ingegrepen. Het wordt als belangrijk gevonden dat de pedagogisch medewerkers niet direct met een oplossing komen, maar eerst te kijken of de kinderen er samen uitkomen.
- De kinderen kunnen zelf kiezen welke activiteit ze willen doen. Hierbij bieden de pedagogisch medewerkers nieuwe mogelijkheden en materialen aan. Als kinderen niet weten wat ze moeten doen/zich vervelen, wordt er een suggestie gedaan voor activiteiten. Als ze hier geen zin in hebben, mogen ze zich even gaan 'vervelen'; dit stimuleert de kinderen zelf een oplossing te bedenken voor hun probleem, en daarmee dus de creativiteit. Er wordt in de gaten gehouden dat dit vervelen niet te lang duurt, maar het ene kind vindt sneller een oplossing dan een ander kind. Dus de tijd hoe lang een kind zich 'verveeld' voordat de pedagogisch medewerker ingrijpt, is afhankelijk van het kind.
- Er is voldoende spel materiaal aanwezig dat de persoonlijke competentie van kinderen stimuleert. Er zijn o.a. verschillende spelletjes waarbij kinderen oefenen in tactisch spel, kennis van cijfers, algemene kennis, motoriek en geduld. Door het spelen van spelletjes leren de kinderen (naast sociale vaardigheden) bovendien incasseren en omgaan met winst en verlies.

Niet elk kind maakt (op alle terreinen) een probleemloze ontwikkeling door. Als er zorgen zijn over de ontwikkeling van een kind, wordt deze ongerustheid (na teamoverleg) uitgesproken naar ouders. Omgekeerd kunnen ouders bij twijfel of zorgen deze delen met de pedagogisch medewerker. Samen wordt er dan duidelijkheid verkregen en inzicht verwerft in het gedrag van het kind en de opvoedings-situaties. Vervolgens kunnen er afspraken gemaakt worden rondom specifiek gedrag van een kind of kunnen er in onderling overleg eventueel andere vervolgstappen worden gezet.

2.3. Normen en waarden

Het eigen maken van normen en waarden is voor de morele ontwikkeling van kinderen erg belangrijk. Kinderen moeten de kans krijgen om zich waarden en normen, de cultuur van de samenleving waarvan zij deel uitmaken, eigen te kunnen maken. Het is van belang dat kinderen leren om op een passende manier met andere kinderen en volwassenen om te gaan. Zowel binnen als buiten de groep zullen zich op dit gebied veel leermomenten voordoen. Bijvoorbeeld, pijnlijke en verdrietige situaties, ruzies of een maatschappelijke gebeurtenis. Er wordt bij de peuteropvang, kinderdagopvang en de BSO veel waarde gehecht aan de ontwikkeling van de normen en waarden bij een kind. Hier kan een kind in aanraking komen met andere aspecten en de diversiteit van onze samenleving. Door de reacties van onze pedagogisch medewerkers op bepaalde situaties, leren kinderen wat wel en wat niet gewenst is. Het gedrag van andere volwassenen (en dus ook van de pedagogisch medewerkers) speelt een belangrijke rol bij de morele ontwikkeling van kinderen. Er wordt daarom dan ook veel waarde gehecht aan een juiste voorbeeldfunctie. Door in vergaderingen met elkaar te praten over een gebeurtenis/situatie kom je dicht bij elkaar en heb je het over normen en waarden.

Er wordt kinderen op onder andere de volgende manieren de kans aangeboden om zich waarden en normen eigen te maken:

- Een kind leert respect voor anderen en zijn omgeving te hebben als het zelf met respect behandeld wordt. De pedagogisch medewerkers verplaatsen zich in het gedrag van het kind en door duidelijk met het kind te praten over zijn gedrag. Het gedrag van het kind staat hierbij centraal, niet de persoon zelf.
- De pedagogisch medewerkers geven zoveel mogelijk het goede voorbeeld. Dit betekent dat de pedagogisch medewerkers ook met respect met elkaar omgaan, en met de kinderen. Hierbij wordt er gepast taalgebruik gehanteerd, en worden de gezamenlijk opgestelde regels nageleefd. Van de kinderen wordt ook verwacht dat ze zich houden aan de (huis-) regels, en dat ze aardig tegen elkaar en de pedagogisch medewerkers doen.
- Ook in het spel gelden bepaalde regels: als je samen ergens aan begint, maak je het samen af, samen opruimen als je samen gespeeld hebt.
- Naast respect voor anderen is het belangrijk dat kinderen leren omgaan met materialen en de omgeving (wereld) om ons heen. Van de kinderen wordt verwacht dat ze voorzichtig omgaan met

het speelgoed van de opvang of van de andere kinderen, en dat ze met respect omgaan met knutselwerken van andere kinderen. Er wordt kinderen geleerd met zorg om te gaan met de natuur en het milieu, bijvoorbeeld door geen takken van de bomen te rukken en samen voor een schone, opgeruimde leefomgeving te zorgen.

2.4. Omgaan met zieke kinderen

2.4.1. Algemene welzijn en gang van zaken bij ziekte

Een kind dat ziek is, kan niet naar de opvang. In de drukke omgeving van de opvang kan het niet de aandacht krijgen die het kind op dat moment nodig heeft en het voelt zich dan minder op zijn/haar gemak. Bovendien is het van invloed op de rest van de groep kinderen. De kans op besmetting is door de omvang van de groep groot, daardoor kunnen kinderziekten op een jongere leeftijd meer voorkomen dan gebruikelijk is. Er wordt (anoniem) geïnventariseerd hoeveel kinderen de inentingen krijgen en zo de risico's op besmetting voor met name baby's in beeld te hebben. De ouders worden op de hoogte gesteld van de vaccinatiegraad. Bij veranderingen in het beleid van de overheid, zullen deze worden nageleefd.

De richtlijnen van de GGD worden gehanteerd bij het bepalen of een kind kan komen bij ziekte. Een kind is bij voorkeur een dag zonder koorts geweest als het weer gebracht wordt. Wanneer het kind weer op de opvang aanwezig is, neemt de pedagogisch medewerker aan dat het gezond genoeg is om ook mee naar buiten te gaan. Het kind moet in zoverre hersteld zijn dat het weer mee kan doen aan het normale ritme van de dag. Als een kind gedurende de dag ziek wordt, dan wordt door de pedagogisch medewerker met de ouders/verzorgers overlegd over de te nemen maatregelen.

De opvang maakt gebruik van "Het handboek kind opvang gezondheid" (G.G.D.-wijzer) voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Ernstige besmettelijke ziekten bijv. T.B.C. moeten verplicht aan de G.G.D. worden gemeld, met vermelding van de naam van de betrokkene en de ziekte.

Het kan voorkomen dat een kind bepaalde medicijnen toegediend moet krijgen. Dat is op de peutersopvang alleen mogelijk wanneer dit medisch verantwoord is. Bij het KDV worden ouder(s)/verzorgers gevraagd een medicatie formulier in te vullen, om de medicatie op de juiste manier toe te kunnen dienen. Het verrichten van medische handelingen - al dan niet eenvoudig - door de pedagogisch medewerkers is niet toegestaan. Het kan in spoedgevallen nodig zijn medische hulp in te roepen of met het kind naar een arts of een ziekenhuis te gaan. Dit zal gebeuren door de pedagogisch medewerker(s). De ouder/verzorgers wordt hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte gebracht.

De pedagogisch medewerkers hebben allemaal een Bhv-cursus gevolgd, wat ieder jaar wordt herhaald. Dit is aangevuld met kinder-EHBO, speciaal gericht op de leeftijdsfases voor de peuteropvang, dagopvang en BSO-kinderen.

2.5. Observatiesysteem KIJK!

2.5.1. Observatie

Het observatiesysteem Kijk! 0-4 jaar is een praktisch hulpmiddel voor het observeren en registreren van de ontwikkeling bij baby's, dreumesen en peuters. Met behulp van KIJK 0-4 jaar wordt het kind geobserveerd op verschillende ontwikkelingsgebieden (cognitief, omgaan met jezelf, omgaan met de ander, kleine en grote motoriek, taal en reken- ontwikkeling) en dit wordt uitgewerkt in een aantal belangrijke aspecten. De kinderen worden geobserveerd tijdens spontane activiteiten, zoals lekker buitenspelen, samenspel, binnen spelen, puzzelen of andere dagelijkse bezigheden van het kind. Tijdens deze activiteiten wordt er gericht naar de kinderen gekeken, en wordt er belangrijke informatie verzameld over de ontwikkeling van het kind. Deze verzamelde informatie wordt

bijgehouden in een dagelijks dagboek en wordt per kind genoteerd op welke lijn het kind zich ontwikkelt. Naast het dagelijks dagboek (aantekeningenlijst) wordt er per kind een volgboekje bijgehouden. Deze ingevulde boekjes worden besproken met de ouders, maar tussendoor is er ook veel communicatie met de ouders over de ontwikkeling van het kind.

Daarnaast wordt er voor de BSO ook gebruik gemaakt van het observatiesysteem KIJK! BSO. De observaties en verwerking van de gegevens verloopt op dezelfde wijze als bij KIJK! 0-4 jaar.

2.5.2. Volgen en bespreken van de ontwikkeling en doorverwijzen

De kinderen worden geobserveerd en gevolgd met behulp van 'KIJK! 0-4 jaar en KIJK! BSO. De mentor van het kind bespreekt de verkregen informatie over de ontwikkeling met de ouders volgens de richtlijnen van 'KIJK'. 1 keer per jaar wordt het kind met ouders besproken. Mochten er bepaalde bijzonderheden gesignaleerd worden, dan wordt dit uitvoerig binnen het team besproken. Zodra er een duidelijk beeld is omtrent het kind, worden de bevinden besproken met de ouder(s)/verzorger(s). Tijdens dit gesprek worden eventuele actiepunten in kaart gebracht. Indien de situatie externe hulp vereist, zullen de ouders doorverwezen worden naar een instantie die hen verder kan begeleiden, zoals het consultatiebureau of gebiedsteam. De sociale kaart is te vinden in bijlage 2 *Sociale Kaart*. Deze manier van bespreken en doorverwijzen geldt ook voor de BSO.

De ontwikkeling van de kinderen wordt besproken bij de overdracht, afsluitend gesprek voor aanvang van de basisschool en wanneer er ontwikkelingen zijn die maken dat er een gesprek met ouders nodig is. Kinderen die zowel naar de peuteropvang als kinderdagopvang gaan daarvan wordt de doorgaande leerlijn gezamenlijk opgepakt en uitgezet.

2.6. Overdracht naar basisonderwijs

Er is een warme overdracht naar de basisschool. De informatie over de peuter wordt met toestemming van ouders overgedragen aan de school. Ouders nemen zelf de overdracht mee naar de basisschool wanneer het kind start op de basisschool. Ook kan de overdracht door de pedagogisch medewerkers aan de basisschool gegeven worden, als de ouders dat prettig vinden. Er wordt een doorgaande leerlijn bevordert, zodat het kind een goede start maakt op school. De overdracht wordt bij een kind die op de peuteropvang zit en op kinderdagverblijf gezamenlijk gemaakt en aangevuld. De pedagogisch medewerker van de peuteropvang neemt hierin de leiding.

Eenmaal per jaar is er een terugkoppeling over de overgedragen peuters, met onderbouw van de basisschool. De intern begeleider en leerkracht groep 1. In dit overleg wordt o.a. besproken of de informatie in de overdracht nog voldoet en of de peuter juist is overgedragen naar inzicht pedagogisch medewerkers. Dit om doorgaande leerlijn vloeiend en optimaal te houden.

2.7. Scholing taken stagiaires en beroepskrachten in opleiding

Er wordt geprobeerd om voor een snuffelstage van leerlingen van de BWS, altijd een plek te kunnen bieden. Voor leerlingen pedagogisch werker (minimaal niveau 3 op KDV) woonachtig op Ameland wordt ook geprobeerd een plek te bieden wanneer er om gevraagd wordt. Stagiaires worden op een passende manier ingezet, er wordt daarbij rekening gehouden met de opleidingsfase. Er worden binnen het team afspraken gemaakt over taken, verantwoordelijkheden die de stagiaire afhankelijk van niveau en opleiding zou moeten kunnen dragen. Bijvoorbeeld, schoonmaakwerkzaamheden, verzorgende taken in afstemming met stagebegeleider. Heeft een stagiaire ook verzorgende taken, zoals verschoneren, dan zal dit met de ouders gedeeld worden.

In bijlage 3 *Protocol: Taken en verantwoordelijkheden van stagiaires* is uiteengezet welke werkzaamheden en activiteiten de stagiaires kunnen uitvoeren.

2.8. Opleiding en bijscholing

Alle pedagogisch medewerkers hebben de vereiste opleiding, zoals omschreven in de cao Kinderopvang. Daarnaast wordt verwacht dat de pedagogisch medewerkers actuele kennis hebben van o.a. EHBO, kinderen met opvallend gedrag, spelactiviteiten, observatiesystemen en werkmethoden. Om de kennis van de pedagogisch medewerkers op peil te houden, worden elk jaar cursussen gevolgd.

2.8.1. Opleidingsplan 2024

Er is een apart document aangemaakt.

Dit plan wordt jaarlijks herzien en geëvalueerd. Waar nodig wordt dit plan aangepast en aangevuld. Zie opleidingsplan.

2.9. Erkend leerbedrijf

Als organisatie is SW Ameland aangesloten bij Calibris, kenniscentrum voor leren in de praktijk in Zorg, welzijn en Sport. SW Ameland is een erkend leerbedrijf en voldoet aan de geëiste criteria. Stagiaires zijn op diverse plaatsen inzetbaar, al naar gelang opleiding en leerniveau.

3. Plaatsing

3.1. Groepsindeling en personeel

3.1.1. Stamgroepen SW Ameland

Binnen SW Ameland zijn er verschillende soorten opvang mogelijk; peuteropvang, dagopvang en buitenschoolse opvang.

Peuteropvang

Er zijn 2 stamgroepen waarvan een groep 14 kinderen heeft (de Toel) en in Hollum 16, elk voor peuteropvang 2-4 jaar; En er is op beide locaties een groep voor de peuters van (3/) 3,5 - 4 jaar.

De groepen hebben een vaste stamgroep ruimte en hebben de beschikking over de grote zaal, die op beide locaties aanwezig is. Deze zaal wordt gebruikt als zogenoemd speellokaal, waar activiteiten gericht op de motorische ontwikkeling plaats vinden.

De kinderen komen minimaal 2 en maximaal 5 ochtenden van 3,5 uur op de peuteropvang. Er wordt volgens een vast schema opvang afgenomen; ruilen of extra dagdelen komen is hier niet mogelijk. Op deze wijze wordt het VVE-programma Uk en Puk zo effectief mogelijk aangeboden.

Vanaf oktober is er op vrijdagochtend is er in Hollum in Ons Hol een peuterplusgroep en in Nes in de Toel is deze peuterplusgroep op dinsdagochtend. Deze peuterplusgroep is voor peuters van 3,5 tot 4 jaar en zal een verdieping zijn van de al aangeboden thema's van Uk en Puk. Het kan blijken uit het observatiesysteem dat een peuter van 3 jaar in de peuterplusgroep wordt geplaatst. Er is speciaal spel materiaal aanwezig met uitdagend en ontwikkelingsgericht materiaal voor deze 'pluspeuters'. De ochtenden voor de peuters van 3,5 tot 4 jaar hebben een aparte benaming, namelijk de vrijdagochtendgroep in Hollum en de dinsdagochtend groep in Nes. Er is hiervoor gekozen om verwarring bij de peuters over het materiaal te voorkomen en om de onderlinge sociale verhoudingen niet te verstoren. Het materiaal voor de vrijdag- en dinsdagochtendgroep is alleen beschikbaar op de dagen dat alleen de 3,5 - 4-jarigen aanwezig zijn.

Dagopvang

Op de locatie in Hollum is ook dagopvang aanwezig onder de naam 'Eb en Vloed', deze heeft ook de beschikking over een vaste stamgroep ruimte voor 0-4 jaar. In deze ruimte worden maximaal 14 kinderen opgevangen.

Er is hele-en halve-, dagopvang mogelijk. Roosteren gebeurt met de tool 1ratio.nl. Op deze wijze wordt er voldaan aan het ratio welke de wet kinderopvang voorschrijft.

Combinatiegroep

Wanneer het aantal kinderen laag is wordt gewerkt met de verticale groep 0-12 jaar.

Voor deze groep is de ruimte van de dagopvang de stamgroep ruimte. Hier mogen maximaal 14 kinderen opgevangen worden. Een BSO-kind telt dan in het ratio mee als 3-jarige.

Buitenschoolse opvang

Als de peuteropvangruimte in Hollum beschikbaar is, wordt deze door de BSO gebruikt.

De (BSO) stamgroep bestaat uit maximaal 12 kinderen.

De buitenschoolse opvang kent afname van vaste dagdelen, voor zowel schoolweken, studiedagen en Ouders kopen voor het hele jaar een vaste dag in bij de dagopvang. Een ouder kan ook alleen vakantieopvang inkopen, met een minimum van 10 dagdelen op jaarbasis.

De praktijk leert dat de buitenschoolse opvang een enkele keer in de vakantie geopend moet worden, omdat het aantal kinderen voor de combinatiegroep te hoog is of omdat de groepssamenstelling dit

wenselijk maakt. Bijvoorbeeld als er een aantal kinderen van 7 zijn en enkel baby's en dreumesen, dan is het lastig om alle kinderen tot hun recht te laten komen en een plezierige opvang te bieden.

Afnemen extra dagdelen , ziek zijn, op vakantie en ruilen

In het vastgestelde ruilbeleid staat het als volgt omschreven:

'Eb en Vloed biedt de mogelijkheid om incidenteel van opvangmoment te ruilen, mits het ruilen plaatsvindt binnen de week voor de ruilaanvraag of de week erna.'

Er kan dus incidenteel een dag geruild worden naar een dag; een week vóór, tijdens of ná de week waarin deze ruil dag valt. Ruilen kan alleen als er plek is op de groep en er geen extra medewerker hoeft te worden ingezet. Ook kunnen er extra dagdelen worden afgenomen voor de kinderopvang en BSO. Extra dagdelen kunnen alleen toegekend worden als het past binnen het vaststaand medewerker/kind ratio. Voor verder informatie wordt verwezen naar het [Ruilbeleid](#), wat in te zien is op locatie. Kinderen die door ziekte niet naar de opvang kunnen, deze uren kunnen niet geruild of gerestitueerd worden.

3.1.2. Aanmelding peuteropvang

Het aanmelden van een kind voor de peuteropvang gaat via het inschrijfformulier op de site van de stichting. Hier vullen ouder(s)/verzorger(s) de gegevens in van hunzelf en van het kind. Vanaf 2 jaar mag het kind op de peutergroep geplaatst worden.

De beleidsmedewerker neemt contact op met de ouders om te overleggen wanneer en op welke ochtenden de peuter wordt geplaatst. De administratie stuurt dan een contract naar de ouders. Deze dient voor aanvang van de peuteropvang op de administratie te zijn. Kinderen die al op het KDV zitten krijgen een contract aanpassing en er wordt zoveel als kan rekening gehouden met de dagen die zij op het kinderdagverblijf afnemen.

3.1.3. Aanmelding KDV/BSO

De aanmelding van een kind voor het KDV en de BSO gaat ook via het inschrijfformulier op de site van de stichting. Voorgaand aan een aanmelding kunnen de pedagogisch medewerkers informatie geven over de opvang en het is natuurlijk ook mogelijk om van tevoren een kijkje te komen nemen op locatie. Wanneer een kind is aangemeld, vindt er een intakegesprek plaats met een van de pedagogisch medewerkers op de locatie. Daarna wordt er een passend contract gemaakt, wanneer dit contract ondertekend weer terug is bij de administratie kan de opvang plaatsvinden.

3.1.4. Personeel

Het is erg belangrijk dat kinderen zoveel mogelijk met een vast team van pedagogisch medewerkers te maken hebben. De inzet van de pedagogisch medewerkers is gebaseerd op een 'vast' weekschema. Bij kortdurende vervanging wordt er gebruik gemaakt van een vaste invalkracht pedagogisch medewerker en wordt er in principe gezocht naar mogelijkheden binnen het eigen team, zodat er onderling geruild wordt met dagen.

Er zijn 7 vaste pedagogische medewerkers en 2 vaste invalkrachten en de beleidsmedewerker als nood. Er wordt door twee pedagogisch medewerkers de combinatie gemaakt tussen kinderopvang/BSO en peuteropvang en de combinatie peuteropvang en invalkracht kinderopvang/BSO.

Pedagogisch medewerkers kinderopvang/BSO/POV/TSO

Eugenie Brandsma	Lia Rippen
Lisanne Smit	Marian Werkman-Wind
Mirel Oud Veldman	Christina Speijcken (pm-er in opleiding)
Marijke van der Geest (allen BSO en TSO)	Andrea Kienstra
Liesbeth Faber-Spoelstra	Emmy Brouwer
Cynthia Brouwer	Marit Nijp

Vaste invalkrachten kinderopvang, BSO en peuteropvang

- Nadien IJnsen

Leidinggevende

Natalija Pupovac

Beleidsmedewerker

- Hilda Mollema

Pedagogisch coach: Leidinggevende

Vast weekschema pedagogisch medewerkers

Locatie Hollum; kinderopvang en BSO

	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
Ochtend	Eugenie Lisanne	Lisanne	Marit Nijp	Cynthia	
Middag	Lia Emmy Marian	Lia	Liesbeth	Christina Lia	Marijke
Dagdienst	Christina	Cynthia	Marian	Eugenie	Lia Lisanne

Locatie Hollum; peuteropvang

	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
Ochtend	Lia/Emmy	Lia/Emmy	Lia/Emmy	Lia/Emmy	Liesbeth Cynthia 3+ groep

Locatie Nes; peuteropvang

	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
Ochtend	Andrea en Liesbeth	Liesbeth/Andrea 3+ groep	Dicht; bij meerdere peuters geopend	Andrea en Liesbeth	Dicht; bij meerdere peuters weer geopend

3.1.5. De stam- of basisgroep en afspraken peuteropvang

De opvang vindt plaats in de stamgroep. Dit is een vaste groep peuters (van 2 tot 4 jaar) per dagdeel in een passend ingerichte vaste groepsruimte. De peuters worden in overleg met ouders op een ochtend geplaatst en geven daarbij aan de ouder(s)/verzorger(s) en het kind aan bij welke mentor het kind zit. Deze medewerker is dan de mentor van het kind. Er wordt gewerkt met vaste gezichten op de groepen, behalve bij ziekte, verlof of vakantie.

Indeling van de groepen

De groep bestaat uit minimaal 8 en maximaal 16 peuters. Voor locatie Nes geldt max 14 peuters. De peuteropvang is gesloten op nationale feestdagen en in landelijke vakanties. De pedagogisch medewerkers houden een kind-lijst met aanwezigheid en aantal peuters bij.

De groepen	Maatjesgroep	Kindplaatsen	leeftijd
Peuteropvang 'Ons Hol'	Kinderopvang "Eb en Vloed"	Maximaal 16	2 - 4 jaar
Peuteropvang 'de Toel'		Maximaal 14	2 - 4 jaar
Locatie	Openingstijden	Dagen	
Hollum	8.15 tot 11.45 uur	Ma/wo en di/do 2-4 jaar Vr 3,5 tot 4-jarigen	
Nes	8.15 tot 11.45 uur	Ma/do 2-4 jaar Di 3,5 tot 4-jarigen	

Beroepskaracht kindratio

Op elke groep staan gekwalificeerde pedagogisch medewerkers. De verhouding tussen aantal medewerkers en aantal aanwezige peuters (de BKR) in de groep is conform de wettelijke eisen. Ook zijn er pedagogisch medewerkers in opleiding, deze staan naast de gekwalificeerde pedagogisch medewerkers.

Hier wordt niet vanaf geweken.

3.2. Intakegesprek

Alle ouders van het kinderdagverblijf en peuteropvang krijgen bij aanvang van de opvang een gesprek met de mentor over het kind. Een zogenoemd intakegesprek, onderwerpen zijn o.a. slapen, voeding, taal en gezinssamenstelling. Ouders kunnen in het intakegesprek ook bijzonderheden en omgangsregeling afspraken doorgeven.

Deze informatie wordt vastgelegd in een document, wat het eerste formulier vormt van het kind dossier.

3.3. Ouderbetrokkenheid

Zodra een kind wordt uitgenodigd om de peuteropvang/kinderopvang/BSO te bezoeken start het contact met ouders/verzorgers en het kind. Er is een intakegesprek om kennis te maken en daar worden de eventuele bijzonderheden gemeld. Verder wordt het kind tot 4 jaar gedurende de opvangperiode gevolgd met een observatiesysteem en de uitkomsten daarvan worden met de ouders besproken. Wanneer er zorgen zijn over een kind worden er extra gesprekken ingepland. Er vinden eenmaal per jaar 10 minuten gesprekken plaats, waarin de ontwikkeling van het kind wordt besproken. Ook voor de BSO-kinderen geldt dat er bij opvallende zaken in de ontwikkeling van het kind, dit wordt besproken en waar nodig actie ondernomen.

Wanneer een peuter naar de basisschool gaat volgt er een eindgesprek tussen de mentor en ouders en volgt er een warme overdracht naar de basisschool.

Het kind wordt bijgestaan bij het nemen van afscheid door het uitzwaairitueel.

De ouder(s)/verzorger(s) maken de haal- en brengmomenten zo kort mogelijk en informeren bij belangrijke zaken over het kind de pedagogisch medewerkers per telefoon of mail.

Ouders kunnen de Ouder Commissie vragen stellen over de kwaliteit en meedenken hierin. Ouders en medewerkers hebben een gezamenlijk belang en dat is het belang voor goede opvang, welzijn en een goede ontwikkeling van het kind. Samenwerking is hierbij erg belangrijk.

3.4. Peuterplusgroep

Deze peuterplusgroep is voor kinderen tussen de 3,5 en 4 jaar. Wanneer uit het observatiesysteem blijkt dat een kind van 3 jaar er baat bij heeft, kan er geadviseerd worden om een kind van 3 jaar in de peuterplusgroep te plaatsen.

De peuterplusgroep wordt op een aparte ochtend aangeboden. In Nes in de Toel is dit op dinsdagmorgen en in Hollum in Ons Hol is dit op vrijdagochtend.

Het doel van de peuterplusgroep is om kinderen tussen (3/) 3,5 en 4 jaar extra uitdaging aan te bieden om de ontwikkeling te stimuleren. Tevens is dit een voorbereiding op de basisschool. Er zal een verdieping plaatsvinden in de thema's van Uk en Puk waarmee gewerkt wordt op de groep. Tevens hebben de kinderen die de peuterplusgroep bezoeken beschikking over ontwikkelingsgericht materiaal wat speciaal voor hen is geselecteerd. Dit geldt voor materiaal als lego, moeilijkere puzzels, moeilijkere spellen e.d. Het materiaal is alleen beschikbaar op de peuterplusochtenden en de andere peuters, 2 tot (3/) 3,5) mogen geen gebruik maken van dit materiaal.

3.5. Vier ogenbeleid

3.5.1. Definitie

Het vier ogen beleid is essentieel tegen seksueel misbruik en kindermishandeling. De definitie van het vier ogen beleid zoals opgenomen in de wetgeving luidt: *'De houder van een kindercentrum organiseert de dagopvang op zodanige wijze, dat de beroepskracht of de beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene'*. Dit betekent dat er altijd iemand moet kunnen meekijken of meeluisteren op het kinderdagverblijf. Dat betekent dat met vier ogen, ook vier oren kunnen worden bedoeld.

3.5.2. Richtlijnen voor de uitvoering

- De uitvoering van het vier ogen principe moet pedagogisch verantwoord en bedrijfseconomisch haalbaar zijn;
- De wijze waarop invulling wordt gegeven dient opgenomen te worden in het pedagogisch beleidsplan;
- Ouders en oudercommissies worden jaarlijks geïnformeerd over de invulling van het vier ogen principe op hun locatie;

De stichting brengt de volgende stappen in praktijk om de veiligheid van het kind te waarborgen:

- VOG van elke medewerker van de stichting is aanwezig, inschrijving in het Personenregister voor doorlopende screening;
- Uitstapjes waar mogelijk met minimaal 2 medewerkers indien nodig;
- Leidinggevende loopt regelmatig binnen;
- Transparante ruimtes zoals ramen in de deur;
- Gezamenlijk gebruik van ruimtes;
- Open deuren;
- Samenvoegen van groepen indien mogelijk
- Slaapkamerdeur open als een medewerker daar met een kind is; - Babyfoon.

De dagen waarop geroosterd is, zijn er meestal 2 of meerdere pedagogisch medewerkers ingeroosterd. Het komt op sommige dagen voor dat er maar 1 pedagogisch medewerker op de groep is, dit heeft te maken met de beroepskracht-kindratio. Op deze dagen zijn er meerdere mensen aanwezig in het gebouw. De pedagogische medewerkers hebben vaste werkdagen.

De uitstapjes die worden gemaakt met de kinderen, worden zoveel mogelijk met 2 medewerkers gedaan. Het is niet altijd mogelijk, dan is er 1 pedagogisch medewerker mee, maar dat zijn uitstapjes die maar kort duren en in openbare gelegenheden plaatsvinden. Zoals naar een supermarkt, kinderen van school halen etc. Als er naar een speeltuin wordt gegaan, is dit altijd een goedgekeurde speeltuin; gekeurd door de Gemeente Ameland. Wordt er een uitstapje met de bakfiets gedaan, moeten de riemen verplicht vast.

In het gebouw zelf wordt gewerkt met open deuren, zodat iedereen kan meekijken/luisteren.

Ook loopt de leidinggevende regelmatig onaangekondigd binnen. De open deuren zijn transparant door middel van raampjes die in de deuren zijn geplaatst. Dit geldt alleen voor Hollum. Hier zijn grotere ramen in deuren. Alle groepsruimtes (ook die in Nes) zijn zichtbaar vanaf de gang.

Wanneer een medewerker met een kindje in de slaapkamer is, staat de deur open, of op een kier. Dit omdat het dan zichtbaar is wat de medewerker op dat moment doet. In de slaapkamer is een babyfoon die op dat moment aanstaat, en pas uitgaat met sluitingstijd.

Er wordt gewerkt met een verticale groep, dus er is 1 gezamenlijke groepsruimte. Het komt wel voor dat de groep wordt opgesplitst en een deel van de kinderen met 1 gekwalificeerde pedagogisch medewerker naar een andere aangrenzende ruimte gaat. Ook dan blijven beide deuren open en is er zicht via de keuken of verschoonruimte.

3.6. Achterwachtregeling

De wet kinderopvang schrijft het volgende voor:

“Als het tijdens de openingsuren mogelijk is dat er slechts één pedagogisch medewerker aanwezig is, moet er een achterwachtregeling zijn.

De achterwacht is een volwassene die telefonisch bereikbaar is en die binnen vijftien minuten in het kindercentrum aanwezig kan zijn in geval van een calamiteit. In de situatie dat er slechts één pedagogisch medewerker aanwezig is in het kindercentrum vanwege de drie-uursregeling, is een achterwacht niet voldoende. Op dat moment dient er een andere volwassene aanwezig te zijn in het kindercentrum.” (Bron: Rijksoverheid, www.veranderingenindekinderopvang.nl)

De beheerder is beschikbaar voor achterwacht. In Ons Hol zijn naast beheerder en de medewerkers op kantoor (leidinggevende, pedagogisch beleidsmedewerker of financiële administratie) beschikbaar voor achterwacht op locatie. Naast deze achterwacht is er ook een pedagogisch medewerker telefonisch bereikbaar.

In De Toel staan de medewerkers tijdens openingsuren gezamenlijk op de groep, hierin wordt niet afgeweken. Mocht dit in de toekomst voorkomen door bijvoorbeeld teruglopende kind aantallen, dan zal de wijze waarop de achterwacht vorm is gegeven opgenomen worden in deze regeling.

3.7. BKR 3 uurs regeling

Hieronder volgt een uren overzicht van momenten waarop er eventueel afgeweken wordt van de BKR.

Groep	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Eb en Vloed KDV en BSO	7.30 -8.30	7.30 -8.30	7.30 -8.30	7.30 -8.30	7.30 -8.30
	13.30-14.30	13.30-14.30	13.30-14.30	13.30-14.30	13.30-14.30
	17.00-18.00	17.00-18.00	17.00-18.00	17.00-18.00	17.00-18.00

Als er nog te veel kinderen zijn, na 17.00 uur, wordt de dienst van 17.00 uur verlengd naar 17.30 uur.

Er wordt bijgehouden door middel van lijsten waarop de haal- en brengtijden vermeld worden of deze tijden bijgesteld dienen te worden.

Voor de flexibiliteit binnen onze organisatie maken we gebruik van de 3-uursregeling. Door deze regeling is het mogelijk om drie uur per dag (niet aaneengesloten) minder beroepskrachten in te zetten, dan volgens de beroepskracht - kind ratio is vereist. Dit zijn de pauze momenten en bij open en sluiten.

De tijden dat we zullen afwijken van de 3-uursregeling zijn:

07.30 - 09.00 uur

13.45 - 14.15 uur

17.00 - 18.00 uur

als gevolg van deze drie-uursregeling, dient er altijd een achterwacht geregeld te zijn in de vorm van een volwassene aan wie kind- en/of groepsgerichte activiteiten overgedragen kunnen worden. De achterwacht dient echter ook geregeld te zijn wanneer een pedagogisch medewerker alleen op een locatie werkt omdat de groeps grootte dit toelaat, zonder af te wijken van de BKR.

Kinderopvang heeft een achterwachtingeregeling opgesteld. Deze staat beschreven in de 'Pedagogische werkwijze op locatie'

Hoe gaan wij in praktijk om met de 3-uursregeling / emotionele veiligheid.

De groepen zijn dan klein, zodat pm-er met dat kleine groepje iets kan doen op de groep, of bijv. extra tijd kunnen nemen om afscheid met het gebrachte kind van de ouders te kunnen nemen.

In de middag als de meest kinderen naar bed door hun vertrouwde pm-er zijn gebracht dan pas neemt de pm-er pauze. Zo is de emotionele veiligheid gewaarborgd.

In de namiddag tegen sluitingstijd is de groep weer zo klein dat de pm-er een gepaste gerichte activiteit kan doen met de overgebleven kinderen. Zo dat je de dag fijn kunt afsluiten.

3.8. Wennen opvang

Omdat een kind in een andere omgeving komt dan thuis, is er de mogelijkheid om de kinderen te laten wennen aan de opvang. Per opvangsoort is het verschillend hoe de kinderen kunnen wennen. Het is vooral belangrijk dat het kind bekend raakt met de omgeving en de pedagogisch medewerker herkent. Het wennen zorgt voor een gevoel van veiligheid.

3.8.1. Wennen op de peuteropvang

Als de kinderen voor de eerste keer naar de peuteropvang gaan, komen ze meestal iets eerder dan de andere kinderen. Dat is wat rustiger binnenkomen. De pedagogisch medewerker heeft dan meer tijd voor de nieuwe peuter. Het moment van afscheid nemen moet niet te lang duren. Vaak vinden kinderen het toch wel spannend en soms moeten ze ervan huilen. De pedagogisch medewerker ondersteunt de kinderen bij het afscheid nemen, er wordt aandacht gegeven aan het verdriet en het kind wordt meegenomen in het dagritme. Toch is dat vaak heel snel weer over. Na een tijdje zijn de meeste peuters wel gewend en gaan ze met plezier naar de peuteropvang.

Wanneer er kinderen vanuit de kinderopvang ook naar de peuteropvang gaan, geldt dit beleid ook. Het gaat wel makkelijker omdat het vertrouwd is en ze de pedagogisch medewerkers al kennen en er ook al wel gezamenlijk buiten wordt gespeeld. De omgeving is vertrouwd en bekend.

3.8.2. Wennen op het KDV

In overleg met de ouders worden afspraken gemaakt over het wennen van het kind. Soms start de opvang door samen met de ouders even te spelen na een intakegesprek, andere kinderen komen voor een paar uur, op afgesproken dagen en tijden. Wendagen worden geleidelijk aan opgebouwd, door per keer iets langer te laten wennen. De kinderen hebben recht op 2 wennmomenten. Het kind wordt vertrouwd gemaakt met de rituelen en ondersteund in het wennen aan de groep. Mits het contract ondertekend en retour is.

3.8.3. Wennen op de BSO

Doordat er gewerkt wordt met een gecombineerde groep dagopvang/BSO zijn nieuwe BSO-kinderen vaak 4-jarigen die doorstromen van de dagopvang. Ze blijven dus in hun vertrouwde groep met 'eigen' pedagogisch medewerkers. Voor een kind 4 jaar wordt, wordt er al samen met het kind aandacht besteed aan de overgang naar school. Er wordt over gesproken en het kind gaat, indien mogelijk, een paar keer mee naar school om de BSO-kinderen te halen. Zo is het kind op de hoogte van de rituelen en gebruiken van het halen en brengen naar school.

Komt een kind geheel nieuw, dan is de wenprocedure als bij het KDV, de ouders en het kind komen voor aanvang opvang voor een intakegesprek en ook hier is sprake van 2 wennmomenten.

3.9. Afspraken halen en brengen

3.9.1. Peuteropvang

Ouders brengen de peuter 5 minuten voor aanvang naar de peuteropvang. Ouders dragen het kind over aan de pedagogisch medewerker. De peuter gaat op de bank in de kring zitten en er wordt gedag gezegd. De pedagogisch medewerker zit ook in de kring en begroet het kind. Het kind voelt zich welkom en gezien, dat maakt het afscheid makkelijker. Bij het ophalen van de peuter brengen de pedagogisch medewerkers de kinderen buiten bij de ouders. Dan is er ook ruimte voor een korte overdracht.

3.10. Mentor

Elk kind die de opvang bezoekt heeft een mentor. De mentor is ook het vaste gezicht voor het kind. Ouders zullen ook de gesprekken hebben met de mentor. Voor de peuteropvang geldt; de pedagogisch medewerker van de ochtenden waar de peuter wordt geplaatst is ook de mentor. Peuteropvang werkt met vaste combinatie ochtenden en pedagogisch medewerkers. In Nes is de combinatiegroep maandag-donderdag en op dinsdag de peuterplusgroep. In Hollum is de combinatiegroep maandagwoensdag en de combinatiegroep dinsdag-donderdag, met op vrijdag de peuterplusgroep.

Bij het KDV/BSO wordt aan het kind voor plaatsing een mentor toegewezen, als het lukt doet deze de intake en maakt bij ouder(s) (en eventueel het kind) kenbaar de mentor te zijn. Anders wordt de intake gedaan door degene die op dat moment werkzaam is.

Vaste gezichten criterium: Alle kinderen hebben hun vaste medewerkers, er wordt alleen van afgevoerd door ziekte en vakantie. Dit wordt dan aan de ouders doorgegeven wie er dan voor hun kind is.

4. Voorschoolse Educatie

Naast het spelenderwijs leren binnen de kinderdagopvang (kinderdagverblijf en peuteropvang) wordt er expliciet aandacht geschonken aan de ontwikkeling van de kinderen. Binnen de kinderopvang en peuteropvang wordt er gewerkt met voorschoolse educatie (VE). Vanaf 1 augustus 2020 zijn de opvanglocaties van SW Ameland aangemerkt als VE-locatie. Het is van belang om te eventuele achterstanden vroegtijdig te signaleren en te bestrijden. Door middel van een landelijk erkend VE-programma wordt er vormgegeven aan de voorschoolse educatie.

4.1. Wat is voorschoolse educatie

De voorschoolse educatie bestaat uit een methode waarbij specifieke aandacht is voor verschillende ontwikkelingsgebieden. Namelijk; de ontluikende geletterdheid, de taalontwikkeling, ontluikende geïntellectuele ontwikkeling; de motorische ontwikkeling en de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Binnen SW Ameland wordt er gewerkt met de methode Uk & Puk in combinatie met KIJK! 0-4 jaar als observatie- en registratiesysteem. Uk & Puk is een totaalprogramma dat zich richt op de brede ontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar. Taalontwikkeling staat daarbij voorop: spreken, luisteren en uitbreiding van de woordenschat. Tijdens de activiteiten krijgen de kinderen begrijpelijke taal aangeboden in een betekenisvolle situatie. Ook voor taalvaardige kinderen is Uk & Puk uitdagend. Uk & Puk is een programma voor kinderen vanaf 0 jaar en wordt daarom bij zowel de kinderdagopvang als de peuteropvang ingezet. Daarbij is er een doorgaande lijn naar het vroegschoolse programma Puk & Co.

Uk & Puk werkt aan de hand van verschillende thema's die jaarlijks terugkeren. De thema's komen uit de beleavingswereld van de kinderen en spelen zich af in het hier en nu. Eén thema biedt activiteiten voor ongeveer zes weken. De thema's hebben betrekking op de spraak- en taalvaardigheid, sociaal-emotionele vaardigheden en motorische en zintuiglijke vaardigheden. Daarnaast wordt er binnen Uk en Puk ook rekening gehouden met de eerste rekenprikkel van peuters. De thema's zijn afgestemd met Kinderopvang 't Wantij uit Buren, zodat ook de bibliotheek de boeken hierop aan kan passen. Dit is vastgelegd in de jaarplanning, voor het format dat wordt gebruikt zie bijlage 4.

De verschillende thema's zijn:

- Welkom Puk!
- Knuffels
- Hatsjoe!
- Hoera, een baby!
- Wat heb jij aan vandaag?
- Regen - Dit ben ik!
- Eet smakelijk!
- Reuzen en kabouters
- Oef, wat warm!

Voor de peuters die bijna 4 worden is er een extra thema; 'Ik ben bijna 4'. Dit thema zal worden aangeboden op de dinsdagochtend in Nes en vrijdagochtend in Hollum, waar peuters van 3,5 - 4 jaar naar toe gaan.

De thema's worden vooraf gepland door middel van een planningsdocument, zie bijlage 4: 'Thema-planner'. De activiteiten binnen het thema worden geregistreerd in observatieschema's, zie bijlage 4. Ter afsluiting wordt een thema geëvalueerd en kunnen er eventuele ontwikkelpunten meteen worden ingezet bij een volgend thema.

4.2. Visie op voorschoolse educatie

Kinderen leren spelenderwijs. Hierbij is afstemming nodig op niveauverschillen tussen de kinderen. Bij de themaplanning wordt aandacht besteed aan de ontwikkelingsbehoefte en het ontwikkelingsniveau van de kinderen. De pedagogisch medewerker daagt de kinderen uit om iedere keer een stapje verder te komen in de ontwikkeling. Deze stapjes worden gerapporteerd in observatie-instrument KIIJK of de persoonlijke rapportage van het kind. De themaplanning omschrijft activiteiten voor de kleine en de grote groep. Kinderen die extra zorg nodig hebben of kinderen met een VE-indicatie worden extra ondersteund en gevolgd.

De pedagogisch medewerkers kijken met elkaar wat de groep en de individuele kinderen nodig hebben en hierop wordt een passend aanbod van activiteiten opgesteld. Bij deze activiteiten wordt nauwlettend in de gaten gehouden waar de kinderen in hun ontwikkeling staan. Dit wordt per activiteit en per thema geregistreerd met behulp van registratieformulieren van Uk en Puk.

Bijlage: 4.2.1 VE Coach (HBO-er op de groep)

4.3. Ontwikkelingsstimulering

De thema opbouw van Uk & Puk bestaat uit 12 activiteiten. Elk thema heeft een specifieke focus op bepaalde ontwikkelingsgebieden. De thema's worden daarom jaarlijks onder de loep genomen om te bepalen of deze passend zijn bij de groep. De thema's worden afgestemd met Kinderopvang 't Wantij, zodat eiland breed dezelfde thema's behandeld worden. Dit draagt bij aan de ontwikkelingsstimulering, omdat de kinderen dan overal met dezelfde woorden in aanraking komen. De bibliotheek kan de themahoek aanpassen met boeken die aansluiten op de thema's die spelen op het eiland.

Er worden kansen gecreëerd en kansen gegrepen door middel van aansluiting bij de belevingswereld van de kinderen. De houding van de pedagogisch medewerkers is zo dat de kinderen worden uitgedaagd. En voorbeeld hiervan is het tellen van bekertjes, benoemen van kleuren, prikkelende vragen waarom een kind iets doet en aansluiting bij spel door mee te spelen. Hierbij kan het spel weer op gang gebracht worden, het spel kan worden verdiept of het spel kan worden gestuurd als dit nodig is.

4.3.1. Taalontwikkeling

Om de taalontwikkeling te stimuleren wordt er ten minste elke dag een boek gelezen die aansluit bij het thema. Deze boeken worden voorgelezen in de kring (peuteropvang) of na het fruiteten aan tafel (kinderdagverblijf). De boeken worden aangepast aan het ontwikkelingsniveau van de groep. Hierbij wordt er ingegaan op de voorspelling; 'Waar zou dit boek over gaan als je de voorkant ziet?'. Ook worden de letters herkend en benoemd. Daarnaast worden er liedjes gezongen om te taalontwikkeling te stimuleren. Elk kind mag een liedje kiezen die wordt gezongen. Daarnaast is het bij het kinderdagverblijf en de peuteropvang zo dat er gedurende de dag signaaliedjes worden gezongen met de routines.

4.3.2. Rekenontwikkeling

De eerste rekenprikkel wordt gestimuleerd door het herkennen, benoemen en werken met vormen en cijfers. Er is voldoende uitdagend ontwikkelingsmateriaal wat de rekenontwikkeling stimuleert. Voorbeelden hiervan zijn een vormenstoof, stapeltoren van bakjes die in elkaar passen, puzzels, en voor de oudere kinderen rekenspelletjes. Kansen voor de ontwikkelingsstimulering op het gebied van rekenen worden gecreëerd en benut. Voorbeelden hiervan zijn het benoemen van het aantal bekertjes dat er nodig zijn, zijn er voldoende? Hebben we nog bekertjes nodig? Dit zijn voorbeelden van activiteiten die dagelijks terugkomen.

4.3.3. Motorische ontwikkeling

De motorische ontwikkeling wordt op verschillende manieren gestimuleerd. Er is bij beide locaties beschikking over een buitenplein en een grote zaal, waar de grove motoriek geoefend kan worden. Er is voldoende materiaal aanwezig voor de ontwikkeling van de grove motoriek. Er zijn bijvoorbeeld, (loop)fietsen, trekkers, een grote step, balanceer materiaal, ballen, etc. Daarnaast wordt vanuit de gemeente het bewegen voor kinderen en in onze situatie peuters gestimuleerd. Wij maken gebruik van het Nijntje beweeg diploma. Dit is gemiddeld één keer per maand. Het bewegen gaat onder leiding van de Buurt Sport Coach, zodat het bewegen onder professionele leiding gaat. De pedagogisch medewerkers leren om de peuters te stimuleren door via spel te bewegen. Dit wordt verder doorgevoerd op de groep en kan gebruikt worden in KIJK observatiesysteem.

Daarnaast zijn er allerhande materialen ter beschikking voor het stimuleren van de fijne motoriek. Denk hierbij aan scharen, potloden (dik en dun), wasco, maar ook rijgkralen, prikpenen etc. Door het regelmatig terug laten komen van motorische activiteiten wordt er gewerkt aan de motorische ontwikkeling.

4.3.4. Sociaal-emotionele ontwikkeling

Er wordt veel waarde gehecht aan de sociaal-emotionele ontwikkeling. De kinderen worden gestimuleerd om te ontdekken wie ze zijn en krijgen hierbij ondersteuning in de vorm van activiteiten. Er wordt gewerkt aan herkenning van emoties en wat deze emoties betekenen. Hierbij wordt onder andere gebruik gemaakt van de handpop Puk, wat een vertrouwenspersoon is voor de kinderen, en verschillend ontwikkelingsmateriaal, zoals de emotiemagneten en spelletjes. De pedagogisch medewerkers hebben een voorbeeldfunctie en zullen het juiste voorbeeld geven.

4.4. Volgen van de ontwikkeling en afstemming van het aanbod

Binnen SW Ameland worden de kinderen gevolgd door middel van het observatiesysteem KIJK. Hierin worden alle kinderen geregistreerd en kunnen de pedagogisch medewerkers monitoren waar het kind staat in zijn of haar ontwikkeling. Ook is deze registratie een handig hulpmiddel om het aanbod op af te stemmen. Door de activiteiten zo af te stemmen op de groep, dat deze aansluiten bij de ontwikkelingsleerbehoefte van de kinderen, wordt er gewerkt aan ontwikkelingsstimulering.

Daarnaast wordt er per thema en per activiteit geregistreerd of het kind het doel van die activiteit heeft behaald. Dit gebeurt aan de hand van de registratieformulieren van Uk en Puk.

4.5. Ouderbetrokkenheid

De betrokkenheid van ouders wordt erg belangrijk gevonden binnen de opvang. De ouders vertrouwen hun kostbaarste bezit toe aan de pedagogisch medewerkers en daarom is het van belang dat ouders juist en volledig worden geïnformeerd. De ouders zijn op de hoogte van welke thema's worden gewerkt en welke inhoud dit thema heeft. Uk & Puk biedt een speciale map aan voor ouders; Uk & Puk Thuis. Hierbij worden ouders middels nieuwsbrieven geïnformeerd welk thema er centraal staat. Thuis kunnen dan dezelfde onderwerpen, woorden en activiteiten aan bod komen wat zorgt voor herkenning.

4.6. Inrichting ruimte

De ruimtes zijn in Ons Hol in Hollum zo ingericht dat dat er twee lokalen naast elkaar gevestigd zijn, met in het midden een gezamenlijke keuken en verschoonruimte met toiletten. Tegenover de ruimte voor de peuteropvang zijn drie slaapkamers van het kinderdagverblijf. De ruimtes voor de opvang zijn ingericht aan de hand van uitdagende hoeken, waarbij de kinderen het materiaal uit gelabelde bakken kunnen halen. Tevens is er extra materiaal voor handen wat de pedagogisch medewerkers kunnen inzetten. Dit materiaal staat in kasten en in een ruimte tegenover de lokalen. In het gebouw is een grote zaal aanwezig voor grotere motorische activiteiten. Tevens is er de beschikking over een buitenplein, die gedeeld wordt met de peuter- en kinderdagopvang.

In Nes is de ruimte voor peuteropvang gevestigd in De Toel. Deze ruimte is uitdagend ingericht met verschillende open hoeken. Er is bijvoorbeeld een winkelhoek, een bouwhoek, knutselhoek, puzzelkast. Omwille van de groepsgrootte is ervoor gekozen om de ruimte zo in te richten dat er mogelijkheden zijn voor spel, maar ook het overzicht bewaard kan worden. Regelmatig wordt er gekeken of er veranderingen nodig zijn om de ruimte uitdagend te laten blijven. Tevens is er beschikking over een grote zaal en een buitenplein.

Voor de 3+ groep van de peuteropvang is er op beide locaties een aparte kast met ontwikkelingsmateriaal dat ingezet kan worden op deze groepen. De materialen kunnen onderling onder de locaties worden uitgewisseld.

4.7. Aansluiting en overgang vroegschoolse educatie

Als de kinderen van de peuteropvang bijna 4 zijn en dus daarna naar de basisschool gaan, worden er speciale activiteiten van Uk en Puk aangeboden uit het thema: 'Ik ben bijna 4'. Deze activiteiten worden aangeboden op de 3+ ochtend op vrijdag in Hollum en op dinsdag in Nes. Tijdens deze verdiepende ochtend krijgen de kinderen nog meer extra uitdaging gericht op hun ontwikkelingsbehoefte. Daarnaast worden de verdiepende opdrachten ook al aangeboden op de overige peuterochtenden.

Vanwege de kleinschaligheid kunnen er gemakkelijk wandelingen georganiseerd worden langs de basisscholen, zodat de kinderen al weten waar ze naartoe gaan. Ook mogen de kinderen op de basisschool 'stoeltje' passen. Ze draaien dan een (gedeelte van de) ochtend mee op de basisschool.

4.8. Aantal uren voorschoolse educatie

Vanaf 1 augustus 2020 biedt SW Ameland ten minste 960 uur voorschoolse educatie. Deze uren gelden voor een kind dat vanaf de dag dat het tweeënhalf jaar oud wordt in anderhalf jaar ten minste 960 uur voorschoolse educatie kan ontvangen. Als het aanbod meer dan zes uur per dag omvat, blijft dat buiten beschouwing.

De voorschoolse educatie bij de peuteropvang is zo georganiseerd dat er ten minste drie ochtenden aangeboden worden. In Ons Hol in Hollum zijn dit vijf ochtenden met twee stamgroepen. Er is een maandag-woensdag groep en een dinsdag-donderdaggroep, daarnaast een vrijdaggroep waar de kinderen naar toe gaan als ze (3/3,5) jaar oud zijn. In de Toel in Nes is er een stamgroep maandagdonderdag en een (3/3,5 tot 4) groep op de dinsdagochtend, wat neerkomt op drie ochtenden. De ochtenden beginnen om 8.15 uur en eindigen om 11.45 uur. Dit komt neer op gemiddeld 16 uur per week gedurende 40 (school)weken.

Doelgroep peuters moeten in totaal 960 aantal opvanguren kunnen ontvangen, tussen 2,5 en 4 jaar. (Verplicht) In de peuteropvang in Hollum kunnen kinderen van 2,5 tot 3,5 jaar 14 uur per week x 40 weken = 560 uur afnemen, de periode tussen 3,5 en 4 jaar 17,5 per week x 20 weken 350 uur. In totaal dus 560+ 350= 910 uur. De resterende 50 uur kunnen in 13 middagen gedurende het laatste half jaar dat een peuter de opvang bezoekt afgenomen worden in het KDV, op een vaste middag.

Voor de volledige berekening wordt verwezen naar bijlage 5.

4.9. Evaluatie aanvullende onderwerpen voorschoolse educatie

Naast de thema's van Uk en Puk worden jaarlijks terugkerende thema's aangeboden. Voorbeelden hiervan zijn Sinterklaas, Kerst en de zomervakantie. Bij de jaarplanning wordt rekening gehouden met het niet inplannen van Uk en Puk thema's rond deze periodes. Zodat er naast de Uk en Puk thema's ook aanvullende thema's aangeboden kunnen worden. Daarnaast worden er passende uitjes georganiseerd aan de hand van het protocol 'Uitjes'. De aanbieding van deze activiteiten vindt soms plaats buiten de stamgroep ruimte, daarom wordt er vooraf gekeken of het aanvullende en verrijkende activiteiten zijn. Deze worden tijdig gecommuniceerd met de betrokkenen. Voorbeelden hiervan zijn; naar het bos met de herfst, een wandeling door het dorp of naar het strand of de speeltuin.

Jaarlijks wordt er een afweging gemaakt welke activiteiten passend zijn en waar er nog kansen liggen. Dit wordt geëvalueerd en de planning wordt bijgesteld als dit nodig is.

4.10. Verhouding beroepskracht-kindratio

De verhouding tussen het aantal pedagogisch medewerkers en het feitelijk aantal aanwezige kinderen in de groep is ten minste één pedagogisch medewerker per acht kinderen. Alle pedagogisch medewerkers mogen de voorschoolse educatie verzorgen.

De beroepskracht kind ratio wordt berekend aan te hand van de tool 1ratio.nl. Dit valt onder de wettelijke eisen en hier wordt niet vanaf geweken.

4.11. Beroepskwalificaties

De pedagogisch medewerkers binnen SW Ameland beschikken allen over een juiste beroepskwalificatie. Deze juiste beroepskwalificaties zijn bekend bij de gemeente.

4.11.1. Mondelinge taalvaardigheid

Als pedagogisch medewerker moet je de taalontwikkeling van de kinderen kunnen stimuleren. Dat doe je door te zorgen voor een taalrijke omgeving. De onderwerpen spreken, luisteren en gesprekken voeren komen uitgebreid aan bod. De pedagogisch medewerkers van SW Ameland beschikken allemaal over ten minste niveau 3F op de onderdelen Mondelinge Taalvaardigheid en Lezen.

Een aantal medewerkers voldoen aan deze eis met de vooropleiding (tenminste mbo-niveau 4 of hbo), de andere medewerkers hebben de extra cursus voor deze eis reeds behaald.

5. KDV: De dagelijkse gang van zaken

5.1. Dagindeling KDV/BSO

Er wordt gewerkt volgens een vaste dagindeling met dagritme. Er wordt hier flexibel mee omgegaan, want met kinderen werken is flexibel denken en handelen.

Dagindeling KDV	
7.30 u - 9.00 u	Kinderen worden gebracht en gaan vrijspelen. Puzzelen en tekenen mag al-tijd.
8.15 u	Kinderen die naar de peuteropvang gaan, gaan samen met de pedagogisch me-dewerker via de tussendeur naar de naastgelegen peuteropvang. Alleen moge-lijk in Hollum.
9.00 u -10.00 u	Kinderen laten plassen en allemaal handen wassen. Fruit eten en drinken. Aan-sluitend wordt er een boek voorgelezen geschikt voor de op die dag aanwezige kinderen, gevolgd door liedjes zingen.
10.00 u - 11.15 u	Kinderen met luiers verschonen. Dit gedeelte van de dag is nogal wisselend, wandelen, gaan naar de speeltuin of spelen buiten op ons eigen terrein. Bij heel slecht weer gaan de kinderen knutselen/tekenen/puzzelen of een spel binnen spelen. Ook wordt er een combinatie gemaakt van knutselen en aanslui-tend buiten spelen.
11.30 u - 14.00 u	Halen/brengen van kinderen.
11.45 u	Lunchtijd, peuters terug peuteropvang of worden 11.45 opgehaald door ouders bij peuteropvang.
12.00 u	TSO-kinderen laten ophalen van school, broodje eten. Op woensdag om 12.15 uur.
12.30 u	De kleintjes gaan naar bed, de grote kinderen mogen een rustige activiteit doen. Knutselen, tekenen, puzzelen of lekker buiten spelen.
13.10 u	13.20 TSO-kinderen naar school laten brengen.
14.30 u	De eerste kinderen worden weer wakker en meestal volgen de andere dan ook snel omdat ze dan toch wat extra geluiden horen in de slaapkamers. Kleintjes verschonen en aankleden. Drinken/Koekje eten of iets anders lekkers.
15.30 u	Vrijspelen met eventueel volgend een activiteit.
15.15 u	BSO-kinderen uit school laten halen.
16.30 u	Drinken/Cracker eten. De eerste kinderen worden alweer gehaald. Voordat er een cracker gegeten wordt, worden de luiers gecheckt en verschoont.
16.30 u - 18.00 u	De kinderen worden opgehaald. Bij bijzonderheden zal dit kort worden gemeld, is er meer uitleg nodig zal de ouder worden gebeld.

5.2. Speelruimte en speelgoed

Onze groepsruimte is zo ingericht dat kinderen zonder directe begeleiding daar veilig kunnen spelen. Hierbij wordt het opendeuren beleid en dus het vierogen principe gehanteerd, de deur van ons lokaal staat open, zodat er toezicht is vanaf de gang. Wat dit beleid inhoud kunt u lezen in paragraaf 3.4 Vier ogenbeleid.

Er is voor elke leeftijd verschillend speelgoed aanwezig. Voor de baby's en kleinere is er een box, een speelkleed en speelgoed wat geschikt is voor die leeftijdscategorie. De groepsruimte is ingedeeld in speelhoeken, zodat het kind rustig kan bouwen zonder dat een dreumes er overheen kruipt. Daarnaast is er een tuin die ingericht is met speelgras, tegels om op te fietsen en een zandbak. Er is de beschik-king over buitenspeelgoed voor diverse leeftijden. In de zomer wordt er verkoeling gezocht door het opzetten van een zwembadje. Door een grote parasol en twee bomen zijn er ook altijd schaduwplek-ken.

De opvang beschikt over een breed assortiment aan speelgoed voor alle leeftijdscategorieën. Het meeste speelgoed is direct voor alle kinderen beschikbaar. Er is ook speelgoed waar kinderen pas na overleg mee kunnen spelen. Er zijn verschillende bakken met speelgoed die regelmatig omgeruild worden zodat er steeds weer ander speelgoed interessant is.

Voor de BSO-kinderen is er speelgoed aanwezig, waar de kinderen niet zelf bij kunnen. Dit heeft te maken met de veiligheid (kleine onderdelen) voor de jongere kinderen. Dit speelgoed wordt actief aangeboden aan de BSO-kinderen en er wordt toegezien op de veiligheid.

5.3. Eten en drinken

Het verse fruit, de broodmaaltijd, het drinken en de verschillende tussendoortjes worden door ons op de groep verzorgd.

In de ochtend beginnen wordt begonnen om 9.00 uur met fruit eten en sluiten af met drinken als Diksap of water. Om 11.30 uur is de broodmaaltijd. De kinderen vanaf 1 jaar eten met ons mee, de baby's volgen hun eigen ritme qua voeding. De broodmaaltijd wordt begonnen met een broodje hartig beleg in de vorm van: smeerkaas, theeworst, kaas, worst of pindakaas. Het tweede broodje mag met zoet beleg. Er is een maximumaantal vastgesteld aan het eten van broodjes. Het maximale aantal broodjes dat een kind nodig heeft is maximaal 3 broodjes per maaltijd (mits anders aangegeven door ouder(s)/verzorger(s)). De broodmaaltijd wordt afgesloten met een crackertje en een beker zuivel, thee of water.

Voor een baby zorgt de ouder zelf voor de voeding (poeder) en de fles. Het is handig als u alles voorziet van de naam van uw kind. Borstvoeding wordt in de koelkast bewaard en door de pedagogisch medewerkers verwarmd in een flessenwarmer. Als het kind dieetvoeding of speciale voeding heeft, wordt deze voeding zelf meegebracht door de ouder(s)/verzorger(s).

5.4. Kinderen en persoonlijke hygiëne

De luiers, een fles en flesvoeding brengt de ouder van thuis mee. Het is handig om een extra verschooning in een tas mee te geven, zo ook bijvoorbeeld een knuffel of speen waar het kind erg aan gehecht is. Voor een baby is het ook heel prettig om zijn of haar eigen slaapzak mee te nemen. De geur van thuis geeft altijd een prettig gevoel. Dit zorgt er mede voor dat het kind zich op zijn gemak voelt.

Voor alle kinderen is er een mandje met naam om de verzorgingstas bij Eb en Vloed achter te laten. Zodat de pedagogisch medewerkers alle persoonlijke spulletjes of extra kleding zo kunnen pakken.

Gedurende de dag worden de kinderen regelmatig verschoond. Er zijn tenminste 3 vaste momenten voor de verschooning: na het fruiteten, als de kinderen uit bed komen en voordat de kinderen opgehaald worden. De kinderen moeten voor het eten en na het plassen hun handen wassen.

Wanneer er aangegeven wordt dat het kind eraan toe is om zindelijk te worden, dragen de pedagogisch medewerkers hun steentje bij om het kind zoveel mogelijk te stimuleren om op het potje te zitten of naar de wc te gaan. Als er signalen zijn dat het kind zover in de ontwikkeling is om zindelijk te worden, zal dit met de ouder(s)/verzorger(s) worden besproken. Het slagen van de zindelijkheids-training lukt alleen, wanneer er thuis ook voldoende tijd en aandacht aan besteed wordt. Er is voor de zindelijkheids-training een wc-brilverkleiner met opstap en een potje. Er wordt gewerkt met beloningskaarten, wanneer een kind zijn/haar behoefte heeft gedaan mogen ze een mooie sticker uitzoeken en op de beloningskaart plakken.

5.5. Slapen / Veilig slapen

Tijdens het slapen hebben de kinderen een eigen slaapzak van thuis. Elke dag worden de bedjes geheel verschoond. Kinderen hebben per dag een vast bedje.

Veilig slapen (en wiegendood)

Wat is wiegendood?

Wiegendood is het onverwacht tijdens de slaap het overlijden van een kind, in de leeftijd van nul tot twee jaar. Wiegendood wordt gekenmerkt door het feit dat er voorgaande aan het overlijden geen duidelijke ziekteverschijnselen waren. Wiegendood heeft vaak meerdere oorzaken die worden onderscheiden in externe en 'interne' factoren. Externe factoren kunnen meestal voorkomen worden.

De meest bekende externe factoren zijn:

- Slapen in buikligging
- Luchtweginfectie
- Passief roken
- Warmtestuwing
- Uitwendige adembelemmering
- Vermoeienis
- Medicijnen

De meest bekende interne factoren zijn:

- Een licht geboortegewicht

Helaas komt het in Nederland af en toe voor dat een baby tijdens kinderopvang overlijdt onder het beeld van wiegendood. Aandacht voor preventie en voorzorgsmaatregelen kunnen het risico tot het uiterste beperken. In ons kinderdagverblijf spannen we ons daarvoor in door de veiligheid te vergroten tijdens het slapen.

Wat kunnen wij doen om de veiligheid te bevorderen?

1. We leggen een baby tot 1,5 jaar nooit op de buik te slapen.

- Een baby op de buik leggen om te slapen vergroot het risico van wiegendood vier tot vijf maal. Bij een verkouden baby nog iets meer. Wij leggen een baby dus nooit op de buik, tenzij de ouder hier schriftelijk toestemming voor heeft gegeven.
- In het geval van een bepaalde afwijking waarbij de baby op de buik leggen wel gewenst is, de ouders moeten een schriftelijke verklaring van de arts aan ons geven en een formulier van ons kinderdagverblijf te ondertekenen waarin zij aangeven dat zij toestemming geven om de baby op de buik te laten slapen.

2. We zorgen voor dat een baby niet te warm ligt

- In de slaapkamers en de lokalen zijn thermometers en CO2 meters te vinden, zodat we de temperatuur en CO2 niveau in de kamers kunnen houden.
- Wij voelen regelmatig of een baby te warm heeft. Zodra een baby zweet heeft hij/zij het al gevaarlijk warm.
- De baby's slapen in een slaapzak onder een lakentje of met een lakentje en dekentje. Deze worden strak ingestopt. We maken het bedje zo op dat de baby met de voetjes nagenoeg tegen het voeteneind ligt.
- Zomers slapen de baby's zonder slaapzak met ander beddengoed. In de winter krijgen de kinderen een slaapzak aan en indien nodig een dunne deken.
- Wij laten een baby ook nooit met bedekt hoofd slapen!

3. We zorgen voor veiligheid in en rondom het bed

- We gebruiken goed gekeurde bedjes met dakjes en bedjes met een opstaande rand van minimaal 60 cm. In de ledikantjes staat de bedbodem altijd laag. In bedjes zonder dakje, worden alleen kinderen onder de 1,5 jaar gelegd.

- De bedjes hebben goedgekeurde matrassen.
- Wij gebruiken nooit een kussen, een kussenachtige knuffel, zachte hoofd en zijwandbeschermers, zeiltjes, tuigjes, koorden of voorwerpen van zacht plastic in het bedje. Voor een fopspeen mag niet meer dan 10 centimeter koord worden gebruikt. Deze wordt nooit om de nek van een kindje gehangen.
- De slaapkamers worden geventileerd door ventilatiesystemen. Er wordt regelmatig gelucht met de ramen en deuren open.
- Het beddengoed wordt wekelijks gewassen.
- Er worden nooit knuffels e.d. in het bedje achter gelaten of neergelegd die gebruikt zouden kunnen worden als opstapje.
- Dakjes en hekjes worden altijd goed gesloten en gecontroleerd of hier geen beddengoed tussen zit. De beveiliging wordt altijd goed dicht gedaan en gecontroleerd.
- Er wordt regelmatig gekeken op de slaapkamers wanneer er kinderen liggen te slapen.
- Kinderen die in slaap vallen in een box worden in principe verplaatst naar een bedje.

4. Wij houden voldoende toezicht

- Wij zorgen ervoor dat nieuwe baby's altijd even komen wennen en ook slapen, omdat de slaapsituatie hier natuurlijk anders is dan thuis.
- De hele dag worden er baby's naar bed gebracht en eruit gehaald. Ten alle tijden wordt er dan ook gecontroleerd bij de kinderen die er al liggen te slapen.
- Wij maken altijd gebruik van babyfoon.
- Kinderen die wakker zijn worden meteen uit bed gehaald.

De pedagogisch medewerk(st)ers zijn verantwoordelijk voor het toepassen van deze regels. Zij worden geacht eventuele problemen in de praktijk te signaleren. Van belangrijke gebeurtenissen, ongelukken of bijna ongelukken, wordt notitie gemaakt. Hier zijn ook formulieren voor. Als er ondanks alle voorzorgen toch een baby in slechte conditie wordt aangetroffen, prikkel het kind dan door het aan te tikken en wat te bewegen en zie of het zich herstelt. Zo niet, sla dan alarm (112 bellen) en begin met reanimatie en mond op mond/neus beademing. De andere pedagogisch medewerk(st)ers worden te hulp geroepen, maar de andere kinderen worden niet zonder toezicht gelaten. Er wordt contact opgenomen met de ouders en met de medische instanties. Het is van belang om van begin af aan feiten te noteren zoals het tijdstip, de omstandigheden en de betrokkenen. Hiervoor heeft de hoofd BHV-er in het gebouw of diens plaatsvervanger de eindverantwoordelijkheid. De te hulp geroepen arts dient in het belang van het diagnostiek ook zo spoedig mogelijk de temperatuur van de baby op te nemen.

5.6. Uitstapjes

De uitjes van het kinderdagverblijf/BSO en de peuters worden in overleg met ouders georganiseerd of als er spontaan een uitje naar het bos of strand plaatsvindt dan zorgen de pedagogisch medewerkers zelf dat dit veilig gaat en kan qua bezetting. In de bakfiets of lopend aan een looptouw. Het is een mooie omgeving hier om belevingsuitjes te doen. Kinderen en medewerkers genieten hier altijd erg van. Dit is nader omschreven in het protocol 'uitstapjes'.

5.7. Trakteren

Kinderen die jarig zijn mogen trakteren, wel worden gezonde traktaties op prijs gesteld. Zoete traktaties gaan in de bakjes mee naar huis. Wat en wanneer er wordt getrakteerd kan in overleg met de pedagogisch medewerkers. Zij hebben tips en adviezen wat leuk en verantwoord is om te uit te delen.

5.8. Diëten en allergieën

Er wordt rekening gehouden met wensen van ouders qua eten en wanneer een kind een dieet of allergie heeft zal daar goed op worden gelet. Ouders moeten daar zelf de pedagogisch medewerker van op de hoogte stellen en dit kan aan bod komen bij het intakegesprek. Bijvoorbeeld een glutenallergie, dan is het handig om een trommeltje met aangepast eten op de groep te hebben mocht er een traktatie zijn.

6. Peuteropvang

Op de peuteropvang staan vaste gezichten op de groep net als op het kinderdagverblijf. Ieder kind heeft zijn eigen mentor en wordt voor aanvang van de opvang bekend gemaakt aan de ouder(s)/verzorger(s). Bij de start van de opvang is er een intakegesprek met de ouder(s)/verzorger(s) over het kind en of er bijzonderheden rondom het kind zijn. Voor de plaatsing van een kind op de peuteropvang wordt verwezen naar hoofdstuk 3 Plaatsing.

6.1. Dagindeling

Er is een afwisseling van groeps- en individuele activiteiten. Er is op vaste momenten de gelegenheid om samen te eten, drinken, zingen en vertellen. Er is een vaste dagindeling, voorspelbaar maar met ruimte om hierin af te wisselen. Daarnaast is er ook veel gelegenheid om individueel bezig te zijn; alleen spelen met het ontwikkelingsmateriaal, boekjes bekijken, verven etc. Daarnaast wordt er met verschillende thema's gewerkt uit de methode Uk en Puk.

In onderstaande tabel is de dagindeling voor de peuter te vinden.

Tijd	Activiteit	Routine
8.15 u-9.00 u	Inloop, daarna vrij spelen	Ouders nemen afscheid buiten de groepsruimte
9.00 u-9.30 u	Start kring/instructie	Boekje, liedje en of spelletje
9.30 u-10.15 u	Activiteit en/of vrij spel	Peuters mogen zelf weten waarmee ze gaan spelen. Er kan een activiteit worden aangeboden in een kleine groep
10.15 u-10.30 u	Opruimen, persoonlijke verzorging	Peuters helpen mee opruimen, peuters gaan plassen en handen wassen en de luiers worden gecheckt en waar nodig verschoond
10.30 u-11.00 u	Eten en drinken	Eten en drinken aan tafel
11.00 u-11.35 u	Spelen/activiteit	Buiten spelen of naar de grote zaal. Vrij spel of bewegingsactiviteit.
11.35 u-11.45 u	Afsluiting	Opruimen en afsluiting ochtend d.m.v. eventueel een spelletje of een liedje. Peuters worden opgehaald om naar huis te gaan. Of gaan terug naar de stamgroep.(KDV)

6.2. Voorspelbaarheid en groepsregels

De peuters bezoeken de peuteropvang op vaste dagdelen en met een vaste medewerker. Er wordt gewerkt volgens een vast dagritme wat zorgt voor houvast en structuur. Peuters weten precies wat er gaat gebeuren na binnenkomst, kring enz. Dit biedt veiligheid. Afnemen van incidentele extra dagdelen is niet mogelijk.

Zowel activiteit als concentratie is belangrijk, regels dienen om dat te bevorderen; geen ruzie maken en binnen niet rennen, elkaar niet storen. Kinderen leren rekening houden met de behoeften en rechten van een ander. Helpen opruimen en niet onnodig rommel maken horen daar ook bij.

De houding van de pedagogisch medewerker vervult hierin een voorbeeldfunctie. De pedagogisch medewerker praat, leest en vertelt veel, zonder nadrukkelijk aanwezig te zijn. Ze beweegt zich rustig en drukt zich exact uit. Ze brengt geduld en respect op voor de behoeften van de kinderen en speelt in op gebeurtenissen en ervaringen. De pedagogisch medewerker bereidt de omgeving voor en observeert de kinderen en signaleert de bijzonderheden. Zij is zich ervan bewust dat zij een voorbeeldfunctie heeft. Er heerst een goede sfeer op de groep waarin respect voor elkaar is. Tevens is het zo dat de pedagogisch medewerker een vaste groep kinderen heeft. Kinderen weten precies wie er voor de groep staat.

Er gelden diverse regels op de groep. Zoals het samen opruimen, zelf een bakje met eten en bekertje drinken meenemen van thuis.

De regels met betrekking tot het trakteren zijn zo dat de voorkeur uitgaat naar een gezonde traktatie. Door de vele verjaardagen van kinderen, krijgt een peuter nogal wat traktaties aangeboden. Eventueel kunnen de pedagogisch medewerkers adviseren bij het zoeken naar een traktatie. Als het niet gevraagd is door de pedagogisch medewerkers is het wenselijk dat de peuter geen speelgoed meeneemt van thuis. Wanneer dit wel gebeurd wordt het stuk speelgoed bij de start van de ochtend bij de pedagogisch medewerker bewaard en krijgt de peuter deze aan het eind van de ochtend weer terug.

6.3. Activiteiten buiten de groep

In principe vinden de activiteiten plaats in de groepsruimte. De kinderen verlaten hun groepsruimte wanneer er sprake is van:

- Ontwikkelingsgerichte activiteiten;
- Buiten spelen;
- Spel of een activiteit met KDV (geldt alleen voor Hollum); - Schoolreisje.

Aangezien het natuurlijk niet voor elk kind vanzelfsprekend is dat het 'goed' kan spelen, zijn onze pedagogisch medewerkers tevens in staat spelbegeleiding (Nijntje Pleintje) te geven. Dankzij een goede spelbegeleiding en een stimulerende houding kun je een kind al goed op weg helpen met spelen. Binnen de peuteropvang wordt er naast het binnenspelen ook grote waarde gehecht aan het buiten spelen. Kinderen spelen buiten op een andere manier dan binnen. De ervaring van andere ruimten, weersomstandigheden, natuur en ondergronden zorgen ervoor dat het spel en onderzoek van kinderen verschilt met die van de binnenruimte. Buitenspel vraagt andere vaardigheden en biedt andere mogelijkheden. Buiten zijn andere geuren en kleuren. Buiten nodigt uit tot grotere, grovere en snellere bewegingen (rennen, hinkelen, fietsen en klimmen) tot het ontdekken van de natuur om je heen. Blaadjes, beestjes, sneeuw, regen etc. In Hollum is er een moestuintje, kinderen helpen met water geven en kijken of er al aardbeien en tomaatjes rijp zijn om samen op te eten. De ontwikkeling van zaadje tot tomaat vinden kinderen een spannend proces. Buiten spelen zorgt voor ontwikkeling op het gebied van ruimtelijk inzicht, technisch en stimuleert de fantasie door het gebruik van materialen die buiten voor handen zijn.

Buiten zijn de uitdagingen die kinderen tegen komen van een andere aard dan binnen spelen. Zo val je bijvoorbeeld eerder (en harder) als je rent. Omgaan met (kleine) risico's wordt als aanvaardbaar en zelfs gewenst gezien. Het maakt kinderen zelfstandig en vergroot het zelf oplossend vermogen. Het nodigt uit tot samenwerken wanneer een probleem een kind te groot is.

Kortom, de ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen buiten zijn enorm belangrijk. Daarnaast is buitenspelen voor kinderen erg gezond. Kinderen staan dankzij buitenspel meer in contact met licht en zuurstof die nodig zijn voor de opbouw van (cellen in) het lichaam. Er wordt extra weerstand tegen ziekten opgebouwd. De spieren ontwikkelen zich vollediger en krachtiger door gebruik fijne en grove motoriek die buiten spelen vraagt.

Als er activiteiten buiten de peuteropvang worden ondernemen, zijn er altijd twee pedagogisch medewerkers mee naar buiten. Er worden voordat ze weggaan duidelijke afspraken gemaakt. Zoals luisteren naar de juf, hand in hand lopen of binnen het looptouw. Er heeft altijd iemand een mobiele telefoon mee en een EHBO set. Mocht het nodig zijn worden er ouders mee gevraagd als het gaat om een activiteit op een wat mindere overzichtelijke plek, zoals bezoek aan de lammetjes en het bos. De ouders worden vooraf via een brief die per kind wordt meegegeven ingelicht worden de activiteit. Ouders die meegaan worden vooraf door de pedagogisch medewerker ingelicht over hun taak, bijvoorbeeld achteraanlopen.

Uitstapjes binnen het kinderdagverblijf en BSO

Bij het Kinderdagverblijf/BSO gaat er, indien het ratio niet overschreden wordt en er niet iemand alleen met kinderen in pand achterblijft, soms wel een medewerker alleen met de kinderen op pad.

De groepssamenstelling is leidend, soms kan een groep van 3 kinderen meer risico met zich meebrengen dan een groep van vijf. De onderlinge verhoudingen tussen kinderen, het temperament van kinderen, de mate waarin kinderen in staat zijn zich te houden aan afspraken zijn afwegingen hierin. Dit gebeurt veelal met de bakfiets, bijvoorbeeld naar winkel of bos. Uiteraard is deze medewerker mobiel bereikbaar en werkt zij volgens omschreven in het protocol 'uitstapjes'. De aard van deze uitstapjes zijn het ontdekken van de wereld om je heen, ontwikkelingsgerichte activiteiten en het buiten spelen. Tevens kunnen er uitstapjes plaatsvinden op de laatste dag van het (schooljaar), einde van een vakantieperiode of als schoolreisje. Deze uitstapjes worden altijd tijdig en in overleg met ouder(s)/verzorger(s) gepland.

6.4. Afspraken over de buitenruimte

De buitenruimtes worden gedeeld met Sociaal Werk. Op beide terreinen van zowel Hollum als Nes geldt een rookverbod voor de buitenruimtes als de kinderen aan het spelen zijn en/of in het zicht zijn. Er hangt wel een sigaretten asbak bij de deur, omdat de ruimtes van Sociaal Werk ook gebruikt worden door anderen. Dit is alleen bij avondprogramma buiten kinderopvang uren om.

In Hollum wordt de buitenruimte gedeeld met het kinderdagverblijf. Zij gebruiken dezelfde ingang en uitgang en delen het speelgoed. Soms spelen ook kinderen van een activiteit van sociaal werk op het plein. Bij buitenspelen worden de hekken gesloten. Voor Nes geldt hetzelfde; bij buitenspelen worden de hekken gesloten. Soms spelen kinderen van een activiteit van sociaal werk op het plein in Nes, dit gebeurt buiten de peuteropvang uren om.

7. BSO

Binnen SW Ameland is er ook een Buiten Schoolse Opvang (BSO). De kinderen die de BSO bezoeken zijn tussen de 4 en de 13 jaar oud. Er wordt vooral gebruik gemaakt van een combinatiegroep met de kinderdagopvang.

3 dagen in de week is de BSO geopend als aparte groep, dit betreft de maandag, woensdag en de vrijdag. Afhankelijk van aantal kinderen.

In dit hoofdstuk zijn specifieke kenmerken voor de BSO uiteengezet.

Het beleid ten aanzien van de emotionele veiligheid en de sociale competentie is te vinden in paragraaf 2.1.3. Voor het beleid van de persoonlijke competentie wordt verwezen naar paragraaf 2.2.4. De waarden en normen zijn verwerkt in paragraaf 2.3.

7.1. Pedagogisch beleid BSO

Met het pedagogisch beleid Buitenschoolse Opvang (BSO) wordt er richting geven aan het handelen van de pedagogisch medewerkers in het belang van het welbevinden van het kind dat de Buitenschoolse Opvang bezoekt. Het pedagogische beleid is opgesteld om de volgende redenen:

- Het is een leidraad voor de pedagogische medewerkers en biedt houvast bij de dagelijkse omgang met de kinderen;
- Het informeert ouders van kinderen die de opvang (gaan) bezoeken over de werkwijze en de omgang met de kinderen;
- Andere betrokkenen (bijvoorbeeld gemeente, GGD) kunnen inzicht krijgen in de pedagogische werkwijze.

Er wordt vanuit gegaan dat ieder kind de drang in zich heeft om zich, in eigen tempo, te ontwikkelen. Elk kind is uniek door zijn eigen aanleg en temperament. Een veilige en stimulerende omgeving is een voorwaarde voor een gezonde en goede ontwikkeling van het kind. De inbreng van zowel het kind als de pedagogisch medewerkers staan hierbij centraal. Het uitgangspunt bij de ontwikkelingsstimulering is dat er gewerkt wordt vanuit de basis van gelijkwaardigheid, veiligheid en wederzijds respect. Hierin besloten ligt de taak van de pedagogische medewerkers kinderen te stimuleren bij het ontdekken en ontwikkelen van hun mogelijkheden.

7.2. Groepsamenstelling

De kinderen van de BSO worden opgevangen in het beschikbare lokaal (na 11.45 uur) van de peuteropvang.

In de vakanties de gehele dag beschikbaar. Dit is bekend bij ouder(s)/verzorger(s).

Op maandag, woensdag en vrijdag is de groep gesplitst van KDV in de naast gelegen groepsruimte i.v.m. groepsgrootte met een eigen pm-er en activiteiten die passen bij de leeftijd. Het aantal aanwezige pedagogisch medewerkers is afhankelijk van het aantal kinderen dat aanwezig is, gebaseerd op het beroepskracht-kind-ratio. Wanneer er kinderen naar huis zijn, en er qua aantallen samengevoegd kan worden gaan de kinderen van de BSO met hun pedagogisch medewerker naar het kinderdagverblijf. Naast de groepsruimte zijn er meerdere ruimtes, waar kinderen activiteiten kunnen uitvoeren, zoals een handenarbeidsruimte, de grote zaal en het peuterlokaal. De aanwezigheid van deze verschillende ruimtes biedt de kinderen de mogelijkheid om uit de grote groep te stappen en met een klein groepje kinderen of alleen een activiteit uit te voeren en zich te ontplooiën.

7.3. Oudergesprekken

Eenmaal per jaar vinden er gesprekken plaats tussen ouder(s)/verzorger(s) in de vorm van 10-minuten gesprekken. Dit gesprek is met de mentor van het kind. Hierin wordt de ontwikkeling en het welbevinden van het kind besproken. Als de ouder(s)/verzorger(s) of de pedagogisch medewerkers tussentijds de noodzaak inzien van een gesprek, wordt er tussentijds een gesprek gepland om de

signalen en zorgen rondom het kind te bespreken. Bij zorgen omtrent een BSO-kind, wordt dit in het teamoverleg besproken en zo nodig teruggekoppeld aan ouder(s)/verzorger(s).

7.4. Buitenspeelplaats

Er is ook de beschikking over een buitenspeelplaats. Drukke balspelletjes worden gedaan op een apart gedeelte (buiten het hek en onder begeleiding), zodat het spel van de jongere kinderen van het kinderdagverblijf niet verstoord wordt.

8. Ouders en verzorgers

SW Ameland hecht grote waarde aan een goed contact tussen pedagogisch medewerkers en leidinggevende met de ouder(s)/verzorger(s). De basis hiervoor ligt al bij het intakegesprek, daarom wordt ervoor gezorgd dat er de tijd genomen wordt voor het intakegesprek. Voor de pedagogisch medewerkers is het belangrijk te weten hoe het thuis gegaan is en hoe het op dat moment gaat; zij kunnen daarop inspelen. Ook over belangrijke veranderingen in de thuissituatie (bijvoorbeeld een broertje of zusje op komst, verhuizing, overlijden van familielid, of echtscheiding) worden pedagogisch medewerkers graag op de hoogte gebracht, omdat dit vaak voor de kinderen ingrijpende gebeurtenissen zijn. Voor ouders is het belangrijk om te weten hoe de dag van hun kind verlopen is. De pedagogisch medewerkers proberen hier aan het einde van de dag voldoende tijd voor te maken. Informatie kan tijdens de schoolweken uitgewisseld worden wanneer ouders hun kind komen halen. In de schoolvakanties zijn er zowel breng- als haalmomenten. De ouders worden kort mondeling geïnformeerd en bij andere bijzonderheden wordt de ouder(s)/verzorger(s) met telefoon op de hoogte gebracht. Dit om de haal- en brengmomenten zo kort mogelijk te maken.

8.1. Intakegesprek en observatiesysteem

Tijdens het intakegesprek worden ouders erop gewezen dat zij samen met de pedagogisch medewerkers een kind bespreking kunnen houden. Dit gebeurt geheel op vrijwillige basis. Veel ouders van BSO-kinderen hebben hier geen behoefte aan, aangezien het functioneren van het kind al uitgebreid op school wordt besproken. Indien het functioneren van een kind problemen oplevert voor de opvang van een kind, kunnen de pedagogisch medewerkers een afspraak maken met de ouders voor een kind bespreking. Eenmaal per jaar is er de mogelijkheid voor een 10 minuten gesprek. Er wordt de ouders de mogelijkheid aangeboden om zich hiervoor in te schrijven, zodat er een geschikt tijdstip gevonden wordt.

In een gesprek worden de sociale ontwikkeling en het welbevinden van het kind besproken. Zijn er in het gedrag of ontwikkeling bijzonderheden waargenomen dan wordt er een gesprek ingepland met de ouder(s)/verzorger(s), er wordt dan gelijk actie ondernomen en niet gewacht tot het moment van de 10 minuten gesprekken. Ouders kunnen te alle tijde een gesprek aanvragen. Mocht het noodzakelijk zijn dan worden er een of meerdere vervolggesprekken gepland. De mentor van het kind is verantwoordelijk voor het tijdig (laten) uitvoeren van de observatie, de bespreking in het team en het uitnodigen van de ouder(s)/verzorger(s).

8.2. Samenwerken

De pedagogisch medewerkers van de peuteropvang hebben contact, de overdracht en overleg met de basisscholen en met het consultatiebureau van de GGD. De orthopedagoog komt op verzoek van ouders of pedagogisch medewerkers en in ieder geval 1 keer per jaar op de groep om te kijken en vragen te beantwoorden. Een fijn en open contact moment.

Kinderopvang Eb en Vloed is gekoppeld aan de peuteropvang Ons Hol in Hollum. Er is tussen de kinderopvang en peuteropvang overleg en samenwerking en kinderen die op zowel het kinderdagverblijf als peuteropvang zitten worden gezamenlijk besproken.

Tevens is er overleg en op afroep en contact met het consultatiebureau en hebben per opvang 1 pedagogisch medewerker zitting in het Zorg Advies Overleg op Ameland. Hierin kunnen zorgvragen worden gesteld en handreikingen worden gegeven. Dit wordt nu op locatie gedaan om zo meer locatie gericht te kunnen bespreken.

Bij de BSO is er tijdens halen van school indien nodig contact met de leerkrachten over het kind. Waarna deze teruggekoppeld worden naar de ouder(s)/verzorger(s).

8.3. Locatie specifieke onderwerpen

SW Ameland biedt opvang op twee locaties, namelijk in Nes en in Hollum.

8.3.1. Hollum

De peuteropvang en Kinderopvang Eb en Vloed zijn gekoppeld. Deze opvangsoorten maken gebruik van gezamenlijke ruimtes, zowel binnen als buiten. Er is een aparte ruimte voor de kinderopvang en de peuteropvang, welke gescheiden wordt door een gemeenschappelijke keuken en gemeenschappelijke toiletten en verschoningsruimte. Ook kunnen de pedagogisch medewerkers worden uitgewisseld.

De oudercommissie in Hollum en Nes is een actieve groep ouders, zij tonen initiatief en zijn serieus met hun taak bezig. De oudercommissie is een overkoepelende commissie van alle groepen.

8.3.2. Nes

In Nes bevindt zich alleen een peuteropvang. De pedagogisch medewerkers kunnen ook hier onderling worden uitgewisseld.

8.4. Schriftelijke informatie

Naast persoonlijk contact is er voor de baby's een boekje waarin de bijzonderheden, zaken als voeding en slaaptijden, worden genoteerd. In dit boekje wordt ook genoteerd wat de baby die dag heeft 'beleefd'. Wanneer ze hun 1e verjaardag vieren stopt de schriftelijke overdracht in de vorm van een boekje en is er alleen nog mondelinge overdracht met ouder(s)/verzorger(s).

8.5. Oudercommissie KDV, Peuteropvang en BSO

De taak van de oudercommissie is het behartigen van de belangen van de ouders.

Minimaal drie ouders van kinderen die op het KDV of de BSO geplaatst zijn, maken deel uit van de oudercommissie.

De oudercommissie:

- Denkt mee over het pedagogisch beleid van het KDV en de BSO;
- Kan gevraagd of ongevraagd, advies geven aan de directie;
- Heeft geen beslissingsbevoegdheid, maar heeft een adviesrecht op diverse punten.

Momenteel is er een oudercommissie in Hollum en in Nes. De oudercommissies vergaderen minimaal 4 keer per jaar. Ouder(s)/verzorger(s) kunnen te allen tijde vragen of suggesties kwijt aan de oudercommissie.

8.6. Ouderbijeenkomsten

1 à 2 maal per jaar wordt er een ouderbijeenkomst georganiseerd in samenwerking met de oudercommissie. Ouders krijgen hier tijdig bericht van via, mail of brief.

8.7. Klachtenregeling SKK/Geschillencommissie

Het is voor ouder(s)/verzorger(s) geen kleinigheid om hun kostbaarste bezit tijdelijk uit handen te geven en het vertrouwen te hebben dat de begeleiding van hun kind goed gebeurt. Voor de pedagogisch medewerker is het zaak om te trachten een en ander naar ieders tevredenheid te volbrengen. Het kan gebeuren dat er eens iets misgaat in de communicatie tussen de pedagogisch medewerker en ouder(s)/verzorger(s), of dat bijvoorbeeld een ouder/verzorger niet helemaal tevreden is over de gang van zaken, om wat voor reden dan ook. Ervan uitgaande dat een pedagogisch medewerker sociaalvaardig is, zal zij voldoende tact en inlevingsvermogen bezitten om hier goed mee om te gaan. Het gaat namelijk om kinderen. Meestal ontstaat een klacht wanneer de communicatie moeizaam verloopt. Het behoort tot de taak van de organisatie om de communicatie weer op gang te

brengen. Het uitgangspunt hierbij is dat de klacht serieus genomen wordt en dat het probleem zo snel mogelijk verholpen wordt, het liefst door degene die in eerste instantie bij de klacht betrokken is. Wanneer een ouder/verzorger een klacht heeft over de wijze waarop een pedagogisch medewerker het kind behandeld, dient de verzorger de klacht eerst bij de desbetreffende pedagogisch medewerker neer te leggen, omdat zij degene is die bij machte zou moeten zijn om een oplossing aan te dragen. Kunnen zij echter niet tot overeenstemming komen, dan kunnen de pedagogisch medewerker en/of de ouder(s)/verzorger(s) zich wenden tot het bestuur en eventueel in een later stadium tot de Externe Klachtencommissie.

De stichting is aangesloten bij het SKK, zodat ouder(s)/verzorger(s) zich te allen tijde rechtstreeks en zonder tussenkomst van de pedagogisch medewerker/coördinator, bestuur tot de externe klachtencommissie kan richten. Informatie hierover wordt bij binnenkomst van de peuteropvang gegeven. Per 1 januari 2016 is de SKK opgegaan in de landelijke geschillencommissie. De stappen qua klachtbehandeling zijn in wezen niet veranderd.

8.8. Recht op privacy

Ouder(s)/verzorger(s) kunnen verzekerd zijn van het feit dat er zorgvuldig wordt omgegaan met persoonlijke gegevens. De opvang registreert een aantal gegevens van het kind dat van belang is voor een goede opvang, of die worden vereist door de overheid. Deze gegevens worden door de ouder(s)/verzorger(s) ingevuld op het aanmeldingsformulier dat online wordt ingevuld. Hierbij gaat het om informatie met betrekking tot bijvoorbeeld: huisarts, telefonische bereikbaarheid op het werk en privé en een noodadres. Aantal af te nemen uren en gewenste dagen. Er wordt gewerkt met een contract. De administratie maakt deze contracten. Deze gegevens zijn alleen beschikbaar voor de pedagogisch medewerkers en de beleidsmedewerker van de opvang. Tevens geldt er een geheimhoudingsplicht en bestaat er een afspraak over het gebruik van socialmedia.

8.9. AVG

De nieuwe wet Algemene Verordening Gegevensbescherming zorgt ervoor dat er op kantoor een map staat met de overzichten hoe er omgegaan wordt met de gegevens van kinderen die de opvang bezoeken en de door ouders aangeleverde gegevens. Ook van het observatiesysteem 'KIJK' is er een verwerkingsovereenkomst in de map en getekend door de voorzitter. Voor meer informatie wordt verwezen naar deze map die op locatie beschikbaar is.

8.10. Indeling ruimtes

De gezellig ingerichte en praktische ruimtes voldoen aan alle veiligheidseisen. Er wordt gebruik gemaakt van vrolijke en frisse kleuren en er zijn verschillende hoeken waar kinderen kunnen spelen. Thema's of seizoenen zijn zichtbaar op de groepen waardoor het er afwisselend en aantrekkelijk uitziet.

8.11. Werken met hoeken

Er zijn op de groepen verschillende hoeken om de kinderen zoveel mogelijk uitdaging te bieden. Ook het materiaal wordt aangepast en is leeftijdsgebonden. De hoeken kunnen wisselen van plek en invulling, passend bij de leeftijdsgroep die de opvang op dat moment bezoekt. Voorbeelden van hoeken die zich in de ruimtes bevinden zijn; een babyhoek/box, poppenhoek, leeshoek en winkeltje. Voor elke leeftijd is er een plekje voor de kinderen gecreëerd.

8.12. Meldcode Kindermishandeling

Binnen de kinderopvang is het verplicht om te werken met de Meldcode Kindermishandeling. Daar is per locatie een pedagogische medewerker en de beleidsmedewerker in geschoold en hebben zij een

certificaat voor ontvangen. De informatie hiervan is gedeeld met de andere pedagogisch medewerkers. In deze meldcode staat een lijst van signalen waar onze pedagogisch medewerkers alert op moeten zijn. Op de locaties ligt tevens een werkboek meldcode die de pedagogisch medewerkers kan helpen. In de meldcode staat een stappenplan beschreven die wordt gevolgd bij een vermoeden van kindermishandeling (in welke vorm dan ook). Bij 'Veilig Thuis' zijn de medewerkers, net als iedereen, vrij om meldingen te plaatsen en advies in te winnen.
(<http://www.vooreenveiligthuis.nl>).

8.13. Verwijsindex

Er wordt gewerkt met de verwijsindex WIZ-portaal. Dit is een digitaal contactstelsel waarin professionals hun zorgen kunnen aangeven omtrent een kind. Zijn er andere professionals die ook een signaal hebben afgegeven; dan komt er een match en wordt er een geprobeerd om een gezamenlijk plan voor dit kind (en ouder(s)/verzorger(s) op te zetten.

8.14. Beleid veiligheid en gezondheid (Risico en inventarisatie)

Binnen de stichting wordt jaarlijks een risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid gehouden en zonnodig bijgesteld. Met als doel om te kijken of er nog manco's zijn in het beleid en er zaken zijn die aandacht vereisen. Dit wordt gedaan aan de hand van de eisen uit art.2.6 lid 2 en 2.9 Wet Kinderopvang en Kwaliteitseisen Peuteropvang; art 17 lid 1 Besluit Kwaliteit Kinderopvang en Peuteropvang; art 11 lid 1 Besluit Registers Kinderopvang en Peuterspeelzaalwerk.

Uiteraard is een optimale veiligheid en hygiëne van groot belang. Een ongezond leefklimaat werkt nu eenmaal besmettingen in de hand. Begrippen als voorbeeldgedrag, verantwoordelijkheid dragen voor de eigen gezondheid, en mentaliteit spelen hierbij een grote rol. Met betrekking tot hygiëne zijn de algemene aandachtspunten: het schoonhouden van de vloer, het regelmatig schoonmaken van speelgoed, het schoonmaken van het aankleedkussen na iedere verschoning van een kind, het schoonhouden van de toiletten en ga zo maar door. De pedagogisch medewerkers wassen regelmatig hun handen, in ieder geval na iedere verschoning. Bij beide locaties van de peuteropvang hangt een papierrol om handen te drogen en neuzen te vegen, op de groep of verschoningsruimte en na toiletbezoek van pedagogisch medewerkers en kinderen. Voorafgaand aan het eten/drinken in de kring wassen de kinderen eerst hun handen.

8.15. Energieverbruik kinderopvang

Beide locaties zijn van de gemeente en de locatie in Nes is ook een gedeelte van de Katholieke Kerk. Alle energieaanpassingen gaan via deze instanties. SW Ameland ventileren zelf de ruimtes en in het weekend gaat de kachel op de spaarstand. Er wordt geprobeerd zo energiezuinig te zijn.

8.16. Hitteplan

Mocht het RIVM een advies voor 'uitvoering hitteplan' geven dan is de afspraak dat dit wordt opgevolgd. De regels volgens de uitvoering hitteplan worden dan zorgvuldig opgevolgd. Bij grote hitte gaan de kinderen op de hete tijden niet naar buiten, maar naar de grote zaal waar het dan lekker koel is. Op deze manier kunnen de kinderen alsnog gebruik maken van actief (lichamelijk) spel en kunnen de kinderen hun energie kwijt. Tevens krijgen de kinderen tijdens de uitvoering van het hitteplan extra drinkmomenten. De kinderen worden ingesmeerd met zonnebrand dat op de locaties aanwezig is, de ouder(s)/verzorger(s) worden hierover geïnformeerd. Mocht een kind eigen zonnebrand gebruiken, kan dit door de ouder(s)/verzorger(s) worden meegegeven. Het insmeren met zonnebrand speelt minder op de peuteropvang, omdat deze om uiterlijk kwart voor 12 al is gesloten.

9. Organisatie

Het bestuur streeft naar het realiseren van de doelstellingen van de organisatie. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor het personeel en functioneren van de stichting/organisatie.

Het bestuur kan taken delegeren dan wel via de statuten eigen taken geven aan de medewerkers, commissies en werkgroepen. Het bestuur blijft verantwoordelijk en laat regelmatig verslag uitbrengen door de leidinggevende. Het bestuur ziet erop toe dat de verschillende belanghebbenden gehoord worden wanneer er beslissingen genomen moeten worden die deze groep aangaat.

Het in dienst hebben van personeel maakt een bestuur een werkgever. Het bestuur draagt dus werkgeversverantwoordelijkheid. Concrete zaken die hieruit voortvloeien zijn:

- Het vaststellen van een personeelsbeleid en zorgdragen dat het beleid uitgevoerd wordt; -
Het aanstellen en ontslaan van personeel;
- Het (laten) uitvoeren van de financiële verplichtingen die het werkgeverschap met zich meebrengt;
- Deskundigheidsbevordering.

Personeelsvertegenwoordiging

Binnen de Stichting is er sinds maart 2015 een personeelsvertegenwoordiging. Alle lagen van werknemers zijn vertegenwoordigd in de PVT. 1 beheerder, 1 pedagogisch medewerker en 1 cultureel werker. Zij vertegenwoordigen het personeel bij zaken die o.a. cao gerelateerd zijn.

10. Pedagogische coaching

Binnen de Wet Kinderopvang zijn er een drietal wettelijke regels opgesteld. De eerste twee wettelijke regels beschrijven het minimaal aantal uren waarvoor SW Ameland jaarlijks de pedagogisch beleidsmedewerker dient in te zetten. Hierin staat beschreven dat deze uren afgestemd dienen te worden op het aantal in te zetten beroepskrachten. Voor elke medewerker is er een aantal uren coaching per jaar beschikbaar. Deze uren worden zo ingedeeld dat elke pedagogisch medewerkers minimaal eenmaal per jaar coaching ontvangt in de uitvoering van de werkzaamheden. Het minimale aantal uren coaching is te berekenen via de volgende formule:

Formule berekenen benodigde inzet pedagogisch coach
50 uur per landelijk registernummer
+
Aantal FTE x 10 uur
=
Verplicht aantal uren inzet pedagogisch beleidsmedewerker per jaar

Het totaal aantal FTE van de vaste pedagogisch medewerkers binnen SW Ameland is 5,27. Rekening houdend met de flexuren, komen er nog 0,20 FTE bij. Binnen SW Ameland komt dit dus neer op 5,47 FTE dus 204,7 uur in totaal. Hiervan zijn 164,10 uur voor het beleid en 40,6 uur voor de coaching. In het document [Leidraad Pedagogisch Beleidsmedewerker](#) is een urenverantwoording te vinden van de coaching uren.

Ten behoeve van het verbeteren van de kwaliteit binnen SW Ameland worden de pedagogisch medewerkers gecoacht vanuit het pedagogisch beleidsplan. Vanaf januari 2019 is het voor elke kinderopvangorganisatie verplicht om een pedagogisch beleidsmedewerker in te zetten. Binnen SW Ameland is dit Hilda Mollema. Natka Pupovac is ook de pedagogisch coach. Zij is leidinggevende kinderopvang.

De pedagogisch beleidsmedewerker/coach zijn in het bezit van de juiste beroepskwalificatie. De juiste beroepskwalificatie houdt in; een hbo-diploma met sterk pedagogisch onderdeel of een mbo-4 pedagogisch medewerker die een differentiatie-opleiding heeft behaald. De differentiatie opleiding dienst goedgekeurd te zijn door het FCB (Fonds Collectieve Belangen). Verdere informatie omtrent de goedkeuring voor de juiste beroepskwalificatie is te vinden op de website van het FCB of in de Cao Kinderopvang.

De functie pedagogisch beleidsmedewerker/coach wordt gekenmerkt door het implementeren, ontwikkelen en vertalen van het pedagogisch beleid binnen SW Ameland. Het beleid wordt vertaald naar de concrete werkpraktijk. De pedagogisch coach heeft een actieve rol in de verbetering van de pedagogische kwaliteit van dienstverlening en de professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers op het aandachtsgebied. Er wordt zorggedragen voor de juiste uitvoering van het pedagogisch beleid op de werkvloer.

De resultaatgebieden van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach zijn:

1. *Pedagogisch beleid voorbereiden en mede ontwikkelen;*
2. *Pedagogisch beleid bewaken en realiseren*
3. *Coachen van medewerkers.*

Binnen de coaching wordt er gestreefd naar verbetering, hiervoor is samenwerking van essentieel belang. Er zal overleg plaatsvinden met andere pedagogische coaches van bijvoorbeeld 't Wantij, maar ook met collega coaches van een kinderopvang aan de wal.

Voor de verdere uitwerking van de coaching is een apart document opgesteld; [Leidraad Pedagogisch Beleidsmedewerker](#). In dit document is achtergrondinformatie; opzet voor de coaching en de gebruikte observatiewerkbladen te vinden.

11. Tot slot

Er wordt voortdurend gewerkt aan de verbetering van de kwaliteit van alle facetten van de opvang van 'Ons Hol' en 'de Toel'.

Het pedagogisch werkboek geeft aan wat de uitgangspunten van handelen zijn voor de pedagogisch medewerkers. Om dit beleidsplan up-to-date te houden zal het plan ieder jaar bijgesteld dienen te worden. Mocht het blijken dat er tussendoor iets gewijzigd moet worden, zal dit tussendoor worden aangepast. Ieder peuter en opvang overleg zal het werkboek worden besproken. Dit onderdeel staat als een vast punt op de agenda.

In aanvulling op dit pedagogisch werkboek zijn er een aantal protocollen opgesteld, zoals een protocol kindermishandeling, hygiëne, een calamiteitenplan etc. Deze protocollen gaan dieper in op de desbetreffende onderwerpen en geven aan hoe te handelen in voorkomende gevallen. Deze protocollen zijn te vinden in een apart document; *Protocollen SW Ameland*. Verder ligt er op de groep een map met specifieke *Groeps- en gedragsregels*. Daarnaast is er een beleid ten aanzien van veiligheid en gezondheid, dit is vastgesteld in het document; *Veiligheid en gezondheid*.

Mocht u echter opmerkingen en aanvullingen hebben ten aanzien van dit plan dan zijn deze vanzelfsprekend welkom.

Hollum, Juli 2024

Bijlage 2 Sociale kaart

Bijlage 3 Protocol: Taken en verantwoordelijkheden van stagiaires

Dit protocol bevat afspraken en informatie voor stagiaires. Stagiaires zijn van harte welkom op onze locaties.

Er wordt van elke medewerker (beroepskracht en stagiaire) verwacht dat ze kennisnemen van deze afspraken en regels en dat zij zich daar ook aan houden. Stagiaires stellen zich bij aanvang van stage voor aan alle ouders op de locatie op de dagen dat zij stagelopen. De stagiaire zorgt ervoor dat er een A4-tje met een korte introductie van zichzelf en een foto op een goed zichtbare plek voor ouders op locatie wordt opgehangen. Ouders worden geïnformeerd door de beroepskrachten over de aanwezigheid van een stagiaire en de taken en verantwoordelijkheden van stagiaire. Stagiaires werken altijd onder begeleiding van de beroepskrachten en stagebegeleider, ook bij zelfstandig uit te voeren taken en opdrachten.

Stage overeenkomst

Met iedere stagiaire wordt een stage-overeenkomst gesloten. De stagiaire zorgt voor aanvang van de stage dat hij/zij is ingeschreven in het personenregister kinderopvang. De stagiaire heeft kennis van verschillende protocollen en documenten. Deze zijn op kantoor en op de groep te vinden.

Begeleiding en beoordeling

De stagebegeleiding gebeurt door een pedagogisch medewerker die in het bezit is van een MBO4 diploma of vergelijkbare opleiding. De begeleidingsgesprekken vinden ongeveer 1 keer per 14 dagen plaats. De frequentie van het aantal gesprekken is afhankelijk van de gestelde leerdoelen en de door de stage coördinator gesignaleerde gesprekspunten.

Bij de beoordeling van de stageperiode zal o.a. gekeken worden naar de gepleegde inzet, het verantwoordelijkheidsgevoel en de gestelde leerdoelen. De beoordelingscriteria die beschreven staan in de werkplannen van de opleiding worden als leidraad gehanteerd.

Verloop van de stage, verwachtingen, taken en plichten

De eisen die aan stagiaires worden gesteld op het gebied van pedagogische inzet zijn afhankelijk van de aard van de opleiding, het studiejaar waarin de stagiaire bevindt, om welke stage het gaat en hoever de stage gevorderd is.

Na de inwerktime is de mogelijkheid dat aan de stagiaire gevraagd wordt om een activiteit of spel zelfstandig te begeleiden, dit is afhankelijk van de opleiding en de bekwaamheid van de stagiaire. Tevens zal een stagiaire assisteren bij de uiterlijke en persoonlijke verzorging van de kinderen. De beoordeling of stagiaires de taken onder begeleiding dan wel zelfstandig kunnen/mogen uitvoeren wordt gedaan door de stagebegeleider in overleg met de stagiaire.

Beide partijen moeten zich er goed bij voelen. Wanneer een stagiaire 18 jaar of ouder is, kan deze als achterwacht worden ingezet.

Hieronder volgen globaal de taken en verantwoordelijkheden genoemd per opleiding en opleidingsjaar.

Taken stagiaire: Helpende Zorg en Welzijn niveau 1

Algemeen

- Voert huishoudelijke taken uit;
- Ondersteunt tijdens eetmomenten (fruit, brood, cracker);
- Ruimt speelgoed op (KDV);
- Onder direct toezicht met de kinderen naar buiten;
- Doet kleinschalige activiteiten bijvoorbeeld boekje lezen;
- Verdiept zich in de functie pedagogisch medewerker;
- Voert informeel gesprekje met ouders, verzorgers;
- Haalt samen met een beroepskracht kinderen uit school.

Taken stagiaire: Helpende Zorg en Welzijn niveau 2

Algemeen

- Voert huishoudelijke taken uit;
- Ondersteunt tijdens eetmomenten (fruit, brood, cracker);
- Ruimt speelgoed op (KDV);
- Doet activiteiten met kind(eren);
- Ondersteunt kind bij jas/schoenen etc.;
- Ondersteunt bij uiterlijke verzorging;
- Stimuleert kind(eren);
- Gaat gesprek aan;
- Voert informeel gesprek met ouders, verzorgers;
- Onder toezicht met de kinderen naar buiten.

Heeft kennisgenomen van

- Huisregels;
- Pedagogisch werkboek;
- Veiligheid en gezondheid;
- Voedingsbeleid;
- Protocol wiegendood.

Taken SPW-stagiaire: Eerste jaar

Ouders

- Maakt een A4tje voor naast de deur;
- Stelt zich voor aan de ouders, verzorgers;
- Zwaait met de kinderen (KDV);
- Mededelingen van ouders, verzorgers noteren op de lijst of doorgeven aan de leiding; • Schrijft in de schriften van de kinderen 1 jaar en ouder (KDV);
- Houdt rekening met de wensen, behoeften van ouders.

Kinderen

- Weet de namen van de kinderen;
- Weet het dagritme van de groep;
- Weet dagritme van individueel kind;
- Onder direct toezicht met de kinderen naar buiten;
- Heeft overzicht op het aantal kinderen en verblijfplaats;
- Corrigeert gedrag van kinderen;
- Verzorgt het kind correct (uiterlijke verzorging);
- Weet welke activiteit er gedaan moet worden en springt hierop in;
- Weet wat belangrijk is;
- Kinderen samen met beroepskracht uit school halen.

Algemeen

- Doet op actieve wijze huishoudelijke taken;
- Klaarzetten en opruimen fruit, drinken, brood, cracker etc.;
- Begeleiden eet en drinkmomenten;
- Opruimen van speelgoed (KDV);
- Schone hoezen om aankleedkussen;
- Legen afval en luieremmer en weten waar de containers zijn.

Heeft kennis genomen van

- Huisregels;
- Pedagogisch werkboek;
- Veiligheid en gezondheid;
- Voedingsbeleid;
- Protocol wiegendood;
- Meldcode kindermishandeling.

Taken SPW-stagiaire: tweede jaar

Algemeen

- Stagiaire zit 1x bij werkoverleg en 1x bij teamoverleg;
- Materiaalbewaking;
- Vraagt feedback;
- Leest vakliteratuur;
- Functioneert goed onder drukke omstandigheden;
- Stagiaire weet zijn haar of haar leerdoelen en maakt een plan van aanpak.

Ouders

- Vraagt naar de wensen van ouders, verzorgers;
- Informeert naar de thuissituatie;
- Luistert goed naar de ouders, verzorgers.

Kinderen

- Plant spontaan activiteiten;
- Observeert kinderen;
- Weet waar een kind mee bezig is;
- Verzorgt het kind correct (persoonlijke verzorging);
- Overlegt met collega's over taakverdeling;
- Weet waar verantwoordelijkheden liggen en handelt hiernaar;
- Plant activiteiten die aansluiten bij de leeftijd van het kind(eren);
- Onder indirect toezicht met de kinderen naar buiten.

Taken SPW-stagiaire: derde jaar

Alle taken van een eerste en tweede jaar stagiaire, aangevuld met:

Algemeen

- Stagiaire voert eindopdracht uit onder supervisie van praktijkbegeleider.

Ouders

- Juiste informatieoverdracht aan ouders, verzorgers;
- Voert oudergesprekken.

Kinderen

- Weet wat de grenzen zijn en is consequent;
- Onder indirect toezicht met de kinderen naar buiten;
- Ondersteunt bij grotere activiteiten;
- Springt actief in op thema's, spellen etc.;
- Voert een gerichte observatie uit;
- Maakt een plan van aanpak.

Taken gespecialiseerd pedagogisch medewerker niveau 4 stagiaire

Alle taken die je als SPW 3 ook deed aangevuld met:

Algemeen

- Heeft inlevingsvermogen;
- Toont begrip;
- Heeft een open houding;
- Houdt rekening met omstandigheden, gevoelens ouders, verzorgers;
- Luistert;
- Motiveert eigen handelen en bespreekt eigen handelen;
- Rapporteert schriftelijk.

Ouders

- Informeert ouders, verzorgers over kind n.a.v. observatie en plan van aanpak;
- Springt actief in op wensen, behoeften van ouders, verzorgers;
- Geeft ouders, verzorgers onderbouwt advies.

Kinderen

- Observeert objectief;
- Kan objectief rapporteren/ beargumenteren;
- Springt in op wensen/ behoeften van het kind;
- Biedt duidelijkheid en structuur aan het kind;
- Houdt zich aan de groepsregels;
- Corrigeert kind(eren);
- Complimenteert kind(eren);
- Voert zelfstandig activiteiten uit op groepsniveau;
- Kan met onverwachte situaties omgaan en handelt hiernaar;
- Onder indirect toezicht met de kinderen naar buiten.

Locatie

- Organiseert locatie activiteit;
- Werkt samen met collega's;
- Overlegt met collega's;
- Brengt ideeën in;
- Houdt zich aan werkafspraken;
- Houdt zich aan huisregels;
- Houdt zich aan beleid SW;
- Ontwikkelt zich in beheer en aanschaf materialen, voedingsmiddelen;
- Verkrijgt inzicht in samenwerkingsverbanden derden;
- Doet onderzoek naar tevredenheid ouders, verzorgers;
- Doet onderzoek naar tevredenheid medewerkers;
- Doet onderzoek naar uitvoer werkzaamheden medewerker conform beleid.

Uiterlijke verzorging

- Haren kammen;
- Handen wassen;
- Jassen aandoen etc.

Persoonlijke verzorging

- Naar bed brengen;
- Fles geven;
- Verschoneren.

Hbo-stagiaires

Bij stagiaires van het hbo wordt het takenpakket van de mbo-opleiding gevolgd wat betreft de taken op de groep. Hbo-stagiaires kunnen worden ingezet voor speciale projecten die samen met de begeleider worden uitgezocht, maar daarbij rekening houdend met de behoefte van de BSO, kinder- en peuteropvang en de belangstelling van de stagiaire.

Bijlage 4 Plannings- en registratiedocumenten VE

Themaplanmer: Thema

Ontwikkelingsspeerpunt hele groep:

Mentorkinderen:

Aandacht kinderen:

naam	Gerichte observatie

Voorbereiding:

Materialen zelf: bijv. (aanvullende (prenten)boeken.

Materialen ouders:

Themahoek:

Doelenoverzicht:Hatsjoe! Week: van _____ tot _____

	Activiteiten Invulinstructie: / = gepland ; x = gerealiseerd	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
leeftijd	Spraak- en taalontwikkeling												
1 ½ - 2 ½	Het kind kent de woorden voor verschillende houdingen voor het lichaam en kent de woorden voor enkele gevoelens.					*							*
	Het kind reageert in zijn spel adequaat op een aantal gebruikelijke zinnestjes, zoals 'welterusten' of 'hoe gaat het?'.												
2 ½ - 4	Het kind kent en gebruikt de woorden voor verschillende houdingen voor het lichaam en kent en gebruikt de woorden voor enkele gevoelens.												*
	Het kind gebruikt een aantal gebruikelijke zinnestjes in zijn spel, zoals 'welterusten' en 'hoe gaat het?'.												
	Sociaal- emotionele ontwikkeling												
1 ½ - 2 ½	Het kind speelt een imitatiespel met de pm-er en de andere kinderen.		*	*		*							
	Het kind kiest uit enkele mogelijkheden één uit, bijvoorbeeld een stukje fruit of een kleurpotlood.				*		*						
2 ½ - 4	Het kind speelt een eenvoudig rollenspel met de pm-er en de andere kinderen.			*					*			*	*
	Het kind kiest uit meerdere mogelijkheden één uit, bijvoorbeeld een stukje fruit of een kleurpotlood.				*		*						
	Motorische en zintuiglijke ontwikkeling												
1 ½ - 2 ½	Het kind doet verschillende houdingen na en oefent daarbij zijn lichaamsbalans.			*		*							
	Het kind is zich bewust van zijn lichaam en de mogelijkheden van zijn lichaam.	*		*		*							
2 ½ - 4	Het kind doet verschillende houdingen na en oefent daarbij zijn lichaamsbalans.			*		*							
	Het kind is zich bewust van zijn lichaam en de mogelijkheden van zijn lichaam.	*	*	*		*			*				
	Het kind kent het verschil tussen ziek zijn en beter zijn.												*
	Rekenprikkel												
1 ½ - 2 ½	Het kind kent de begrippen groot en klein; groter en kleiner; genoeg; te veel en te weinig.			*					*				
	Het kind is zich bewust van de plaats die het lichaam of voorwerp inneemt.								*				
2 ½ - 4	Het kind kent en gebruikt de begrippen groot en klein; groter en kleiner; genoeg; te veel en te weinig.			*			*		*				
	Het kind vergelijkt verschillende lengtes door te meten.			*					*				
	Het kind is zich bewust van de plaats die het lichaam of voorwerp inneemt.	*							*				

Evaluatie:

Ontwikkelingsstimulering hele groep:

Aandacht kinderen:

Materialen:

Activiteiten:

Vervolgacties n.a.v. dit thema:

- Registratie
- Materialen
- Themahoek
- Anders nl.

4.2.1 VE Coach

De VE Coach is extern geregeld. Onze collega van het Wantij zal de VE coaching verzorgen.

Voor nu is dat per locatie 1 kind. Er volgen nog per locatie gesprekken, zodat na de zomervakantie, per 14 augustus dit gaat starten. Dit betreft een geschoolde VE Coach met SPH HBO diploma.

Zij maakt ook de werkplannen. Dan is dat eiland breed hetzelfde.

Bijlage 5 Berekening aantal uur VE

Reguliere peuters:

De gemeente vergoedt momenteel vanaf 2-jarige leeftijd; in totaal zijn dit, als deze invulling door de gemeente voortgezet gaat worden, 140 uur tot een kind 2,5 jaar is. Deze uren mogen echter niet meetellen in het VE-aanbod, omdat VE pas geboden wordt vanaf 2,5 jaar. Deze uren zijn voor een gezonde bedrijfsvoering wél noodzakelijk, om te komen tot een goede verhouding inzet medewerkers en bezette dagdelen. SW gaat er dan ook vanuit dat de groepssubsidie toegekend wordt aan peuter-groepen die kinderen vanaf 2 jaar opvangen.

Aansluitend bij onderwijstijden is het wenselijk 3,5 uur per ochtend in te vullen, voor twee ochtenden is dit 7 uur per week. De exacte openingstijden zullen aangepast worden aan de drie scholen waar wij een samenwerkingsverband mee hebben, dit kan in Nes en Hollum verschillend zijn. Het totaal-aantal uren blijft gelijk.

Uren die meegeteld mogen worden:

- Tussen de 2,5 en 3,5 jaar:

40 weken x 7 uur = 280 uur

- Tussen 3,5 en 4 jaar:

De kinderen komen een extra ochtend, dus dan komen ze drie ochtenden. De derde ochtend wordt er verdere verdieping van het programma geboden, waarbij verbinding/samenwerking/samen spelen gezocht wordt met onderbouw van de basisschool. Het kind krijgt een extra stimulans en de doorgaande leerlijn en de overgang naar het basisonderwijs goed vormgegeven kan worden. Een peuterplus klas op basis van leeftijd. 3 dagen van 3,5 uur, 10,5 uur per week x 20 weken: 210 uur.

Totaal uren reguliere peuters: 490 uur. (10 uur te veel, maar dit zal per kind ook wisselen door de tijd waarin een kind jarig is en de vakanties vallen.)

Doelgroep peuters:

Doelgroep peuters moeten in totaal 960 aantal opvanguren kunnen ontvangen, tussen 2,5 en 4 jaar. (Verplicht) In de peuteropvang in Hollum kunnen kinderen van 2,5 tot 3,5 jaar 14 uur per week x 40 weken = 560 uur afnemen, de periode tussen 3,5 en 4 jaar 17,5 per week x 20 weken 350 uur. In totaal dus 560+ 350= 910 uur. De resterende 50 uur kunnen in 13 middagen gedurende het laatste half jaar dat een peuter de opvang bezoekt afgenomen worden in het KDV, op een vaste middag.

Een kind kan ook een andere combinatie van opvang maken, waarbij te allen tijde tot 3,5 jaar 2 ochtenden en na 3,5 jaar 3 ochtenden peuteropvang de basis zijn en de overige dagen volgens vast schema opgevuld worden. Daarnaast is het ook mogelijk in het KDV alle uren te versleutelen, het KDV is immers ook een VE-groep. Ook de kinderen uit Nes kunnen hier gebruik van maken, het is in beide gevallen de 2e stamgroep. Er zal een contractuele afspraak met ouders als wettelijke basis dienen te zijn. Dan is het wettelijk toegestaan. Een kind uit Nes kan ook volledig worden opgevangen in Hollum, maar iedere indicatie zal maatwerk zijn, passend bij de vraag van de ouder. Mogelijk is om te denken aan het ophalen van uren in Buren. Een kind zou voor 7,8 uur per week gebruik kunnen maken van het aanbod in het Wantij. Dilemma hiervan is dat de kosten van het voor ouders verstrekken van gratis VE niet door de ouders gedragen kunnen worden, de aanbieders zullen samen tot een verdeelstempel van de kosten moeten komen. Iedere groep ontvangt immers een groepssubsidie om dit te realiseren. Ook moeten ouders dan met twee aanbieders contracten aangaan.

Een kind kan ook volledig naar het Wantij, de rust en voorspelbaarheid van het programma zal voor doelgroepkinderen zeker van groot belang zijn, maar de uiteindelijke

keuze om gebruik te maken van het aanbod VE ligt bij de ouders van het kind. Ons uitgangspunt zal het welbevinden en de ontwikkelingskansen van een kind zijn, daar zullen we ook in gesprekken met ouders altijd op inzetten.

Veilig slapen (en wiegendood)

Wat is wiegendood?

Wiegendood is het onverwacht tijdens de slaap het overlijden van een kind, in de leeftijd van nul tot twee jaar. Wiegendood wordt gekenmerkt door het feit dat er voorgaande aan het overlijden geen duidelijke ziekteverschijnselen waren. Wiegendood heeft vaak meerdere oorzaken die worden onderscheiden in externe en 'interne' factoren. Externe factoren kunnen meestal voorkomen worden.

De meest bekende externe factoren zijn:

- Slapen in buikligging
- Luchtweginfectie
- Passief roken
- Warmtestuwing
- Uitwendige adembelemmering
- Vermoeienis
- Medicijnen

De meest bekende interne factoren zijn:

- Een licht geboortegewicht

Helaas komt het in Nederland af en toe voor dat een baby tijdens kinderopvang overlijdt onder het beeld van wiegendood. Aandacht voor preventie en voorzorgsmaatregelen kunnen het risico tot het uiterste beperken. In ons kinderdagverblijf spannen we ons daarvoor in door de veiligheid te vergroten tijdens het slapen.

Wat kunnen wij doen om de veiligheid te bevorderen?

1. We leggen een baby tot 1,5 jaar nooit op de buik te slapen.

- Een baby op de buik leggen om te slapen vergroot het risico van wiegendood vier tot vijf maal. Bij een verkouden baby nog iets meer. Wij leggen een baby dus nooit op de buik, tenzij de ouder hier schriftelijk toestemming voor heeft gegeven.
- In het geval van een bepaalde afwijking waarbij de baby op de buik leggen wel gewenst is, de ouders moeten een schriftelijke verklaring van de arts aan ons geven en een formulier van ons kinderdagverblijf te ondertekenen waarin zij aangeven dat zij toestemming geven om de baby op de buik te laten slapen.

2. We zorgen voor dat een baby niet te warm ligt

- In de slaapkamers en de lokalen zijn thermometers en CO2 meters te vinden, zodat we de temperatuur en CO2 niveau in de gaten kunnen houden.

- Wij voelen regelmatig of een baby het niet te warm heeft. Zodra een baby zweet heeft hij/zij het al gevaarlijk warm.
- De baby's slapen in een slaapzak onder een lakentje of met een lakentje en dekentje. Deze worden strak ingestopt. We maken het bedje zo op dat de baby met de voetjes nagenoeg tegen het voeteneind ligt.
- Zomers slapen de baby's zonder slaapzak met ander beddengoed. In de winter krijgen de kinderen een slaapzak aan en indien nodig een dunne deken.
- Wij laten een baby ook nooit met bedekt hoofd slapen!

3. We zorgen voor veiligheid in en rondom het bed

- We gebruiken goed gekeurde bedjes met dakjes en bedjes met een opstaande rand van minimaal 60 cm. In de ledikantjes staat de bedbodem altijd laag. In bedjes zonder dakje, worden alleen kinderen onder de 1,5 jaar gelegd.
- De bedjes hebben goedgekeurde matrassen.
- Wij gebruiken nooit een kussen, een kussenachtige knuffel, zachte hoofd en zijwandbeschermers, zeiltjes, tuigjes, koorden of voorwerpen van zacht plastic in het bedje. Voor een fopspeen mag niet meer dan 10 centimeter koord worden gebruikt. Deze wordt nooit om de nek van een kindje gehangen.
- De slaapkamers worden geventileerd door ventilatiesystemen. Er wordt regelmatig gelucht met de ramen en deuren open.
- Het beddengoed wordt wekelijks gewassen.
- Er worden nooit knuffels e.d. in het bedje achter gelaten of neergelegd die gebruikt zouden kunnen worden als opstapje.
- Dakjes en hekjes worden altijd goed gesloten en gecontroleerd of hier geen beddengoed tussen zit. De beveiliging wordt altijd goed dicht gedaan en gecontroleerd.
- Er wordt regelmatig gekeken op de slaapkamers wanneer er kinderen liggen te slapen.
- Kinderen die in slaap vallen in een box worden in principe verplaatst naar een bedje.

4. Wij houden voldoende toezicht

- Wij zorgen ervoor dat nieuwe baby's altijd even komen wennen en ook slapen, omdat de slaapsituatie hier natuurlijk anders is dan thuis.
- De hele dag worden er baby's naar bed gebracht en eruit gehaald. Ten alle tijden wordt er dan ook gecontroleerd bij de kinderen die er al liggen te slapen.
- Wij maken altijd gebruik van babyfoon.

- Kinderen die wakker zijn worden meteen uit bed gehaald.

De pedagogisch medewerk(st)ers zijn verantwoordelijk voor het toepassen van deze regels. Zij worden geacht eventuele problemen in de praktijk te signaleren. Van belangrijke gebeurtenissen, ongelukken of bijna ongelukken, wordt notitie gemaakt. Hier zijn ook formulieren voor. Als er ondanks alle voorzorgen toch een baby in slechte conditie wordt aangetroffen, prikkel het kind dan door het aan te tikken en wat te bewegen en zie of het zich herstelt. Zo niet, sla dan alarm (112 bellen) en begin met reanimatie en mond op mond/neus beademing. De andere pedagogisch medewerk(st)ers worden te hulp geroepen, maar de andere kinderen worden niet zonder toezicht gelaten. Er wordt contact opgenomen met de ouders en met de medische instanties. Het is van belang om van begin af aan feiten te noteren zoals het tijdstip, de omstandigheden en de betrokkenen. Hiervoor heeft de hoofd BHV-er in het gebouw of diens plaatsvervanger de eindverantwoordelijkheid. De te hulp geroepen arts dient in het belang van het diagnostiek ook zo spoedig mogelijk de temperatuur van de baby op te nemen.